

'n Woke perspektief op seksuele geweld en #MeToo in Zelda Bezuidenhout se *Quinn se jaar van kwik* (2024)

Alana Lourens en Elbie Adendorff

Alana Lourens en Elbie Adendorff, Departement Afrikaans en Nederlands, Universiteit Stellenbosch

Opsomming

Wokeness, hoewel dit 'n omstrede begrip is, kan as ideologie bestempel word omdat dit volgens Lourens (2025:23) en De Klerk-Luttig (2024) 'n lens is wat gebruik kan word om na onderdrukking en diskriminasie in die samelewing te kyk. Woke individue word beskou as dié wat bewus is van hulself, ander en die sosiale omgewing waarbinne ongelykheid en diskriminasie soos seksuele geweld voorkom. Een van die doelwitte van wokeness is om bewustheid ten opsigte van onderdrukkende sisteme te bevorder.

Die bevordering van bewustheid, spesifiek ten opsigte van hoe patriargale sisteme en ander instellings seksuele geweld in stand hou, word gevind in diskoerse van #MeToo – só meen ons dat #MeToo aan wokeness geskakel word. Slagoffers van seksuele geweld het in 2017 #MeToo as hutsmerk gebruik om hul ervarings as kollektief te deel en oortreders te openbaar met die hoop dat geregtigheid en transformasie sou seëvier. Dit blyk dat die #MeToo-beweging suksesvol was, want talle oortreders is skuldig bevind en boonop oor hul dade gekanselleer – hulle is in die openbaar vir hul problematiese gedrag verantwoordbaar gehou.

Aspekte van wokeness, soos #MeToo, kan vandag ook in literêre tekste, soos die Afrikaanse jeugliteratuursisteem, geïdentifiseer word. In dié artikel word met 'n tematiese ontleding bevind dat Zelda Bezuidenhout se jeugverhaal, *Quinn se jaar van kwik* (2024), seksuele geweld en die verskillende vorme daarvan binne 'n patriargale konteks aanspreek. Meer spesifiek lyk dit asof die jeugverhaal bewustheid ten opsigte van seksuele geweld onder jong lesers wil skep en dat die teks op 'n woke wyse hiermee omgaan – veral omdat idees vanuit wokeness, soos die groeppartydigheidsbeskouing, in die verhaal geïdentifiseer is.

Die karakters in die jeugverhaal, wat hul eie #MeToo-beweging begin, is uiteindelik suksesvol daarin om geregtigheid te laat geskied en verandering in die skoolomgewing tot stand te bring. Boonop

is die verhaal woke ten opsigte van die feit dat dit wys dat enige iemand, ongeag hul gender, 'n slagoffer van patriargie en seksuele geweld kan wees. So is idees vanuit die #NotAllMen-veldtog ook ondersoek.

Trefwoorde: bewustheid; jeugliteratuur; kanselleerkultuur; #MeToo; #NotAllMen; patriargie; seksuele geweld; tradisies; wokeness

Abstract

A woke perspective on sexual violence and #MeToo in Zelda Bezuidenhout's *Quinn se jaar van kwik* (2024)

This article investigates how Zelda Bezuidenhout's youth novel, *Quinn se jaar van kwik* (2024), engages with contemporary discourses on sexual violence and the #MeToo movement against the background of wokeness to determine if this novel contains a nuanced perspective on sexual violence within a patriarchal context. Through thematic analysis, where three main themes were identified, the article argues that the novel does indeed contain a nuanced perspective on sexual violence (that includes sexual assault and harassment) within patriarchal contexts. It also shows how social movements can be useful for victims of sexual violence and how these movements can be used to challenge problematic structures with social justice as its end goal.

Wokeness, although a contested concept, can be understood as an ideology and interpretive framework that focusses on oppression and discrimination in society. De Klerk-Luttig (2024) describes wokeness as "an ideology where everything is seen through the lens of race, gender, and sexual orientation". Lourens (2024:96) emphasises that this awareness extends further, encompassing body size, age, chronic illness, mental health, disability, and neurodiversity. For the purposes of this article wokeness is most relevant as it relates to sexism and, specifically, the pervasive nature of sexual violence in patriarchal societies.

One of the central examples of wokeness in action is the #MeToo movement that gained global prominence in 2017, when the hashtag #MeToo went viral across social media platforms (Tuerkheimer 2019:1149; Jaffe 2018:80; Me too n.d.). The movement's primary goal was to give survivors of sexual violence the opportunity to act in solidarity and publicly share their personal experiences (Harmon 2019; Tuerkheimer 2019:1149; Jaffe 2018:80; Me too n.d.). #MeToo demonstrates how collective storytelling can not only validate survivors' experiences but also generate pressure for accountability and institutional reform. By bringing these experiences into the public domain, #MeToo thus challenged the culture of silence and complicity that sustains sexual violence. Tuerkheimer (2019:1146, 1152) describes these acts of public sharing as a form of non-official reporting that bypassed traditional institutional channels, which have often failed to protect or support victims.

#MeToo is also an example of feminist consciousness-raising (Louw 2024; Jaffe, Cero and DiLillo 2021:2; Tuerkheimer 2019:1153; Jaffe 2018:80, 85). This emphasis on awareness to bring about social justice is central to wokeness itself – oppressive systems must be named, exposed, and actively dismantled. #MeToo's focus on public sharing also includes public shaming of perpetrators and thus their "cancellation". The cancellation and shaming of perpetrators (especially men) led to the controversial #NotAllMen discourse. #NotAllMen argues that not all

men are inherently “bad” and calls for society to be more aware of the fact that not all cancelled or accused perpetrators are in fact found guilty. Although #NotAllMen also has problematic aspects – especially its tendency to ignore the bigger structural and institutional inequalities – this article agrees with the fact that cancellation or cancel culture as a manifestation of wokeness must be accompanied by awareness. This means that truly woke individuals whose aims are to create a more equal and just society, will act logically and responsibly when any accusations of sexual violence are made.

For this article, patriarchy as oppressive system is relevant. *Patriarchy* is conceptualised along the lines of Ortner (2022:308) and Twist (2021:207) as a broad ideology privileging white, cisgender masculinity, heterosexuality, and able-bodiedness. Patriarchy is understood here as an intersecting set of hierarchies rather than a simple binary opposition between men and women. As Ortner (2022:307) argues, patriarchy is best analysed through an intersectional lens that recognises how power relations are structured not only by gender but also by race, class, sexuality, disability, and other social categories. An intersectional approach to patriarchy further implies that anyone, regardless of their gender, can be victims of patriarchy if they are deemed “deviant” against the backdrop of patriarchal norms (Rodríguez-García-de-Cortázar, González-Calo and Gómez-Bueno 2024:424–5; Ortner 2022:309).

This intersectional approach to patriarchy is visible throughout *Quinn se jaar van kwik*. The novel depicts Excellentia, a prestigious boarding school, as an oppressive space where patriarchal traditions and practices flourish. Through thematic analysis, three main themes were identified in the narrative: Excellentia as an oppressive space; patriarchal traditions, norms, and practices; and social movements at Excellentia. The second theme includes four subthemes: the “punte-skruims”, the Sambok tradition, the “sleutelgat” tradition, and the non-consensual distribution of photos. The third main theme encompasses the emergence of two subthemes: a #MeToo-inspired movement and a #NotAllMen discourse. These themes are interconnected within the socio-cultural framework of sexual violence as a form of patriarchal oppression.

The novel is careful to show that sexual violence has many facets and cannot be reduced to a single act such as rape. The harmful traditions maintained by the Brothers (an elite group of boys, the Objects, who enforce oppression) demonstrate the spectrum of sexual violence that’s mostly aimed at the female students (the Subjects): some girls are spied upon through the “sleutelgat” tradition, while others are verbally or physically harassed during the “punte-skruims”. Although these incidents differ in form, they ultimately belong to the same category – sexual assault. Importantly, these practices are situated within Excellentia’s broader patriarchal system which normalises and reproduces harm.

A striking feature of the narrative is its nuanced and woke depiction of victims and perpetrators. While the focus is mainly on the victimisation of female characters, the novel clearly shows that male characters (such as Schalk) who do not conform to the Brothers’ standards can also be harmed by patriarchal systems. Moreover, the story highlights that the binary view of “good” and “bad” individuals is more complex than it may seem at first. It portrays some female characters, such as Luna at the beginning of the novel and other anonymous girls, as complicit in upholding the oppressive system. It also shows that not all male characters are inherently “bad” because of their gender. This complexity reinforces an intersectional and woke understanding that anyone, regardless of gender, can become either a victim or an enabler of patriarchal violence.

The narrative further reflects on how resistance and structural change are possible. Inspired by #MeToo, the protagonists (main character Quinn and her friends Luna and Jozi) form a collective movement to challenge their abusers and transform their environment. In this way, the novel affirms the value of solidarity, collective action, and informal strategies. Formal strategies are also followed: Quinn, after realising she's a victim of the "sleutelgat" tradition, reports the incident to a teacher (Ms. Roux) as well as the principal of the school (Mr. Nieuwoudt). It shows that confronting sexual violence requires both informal and formal strategies to expose perpetrators, challenge harmful practices and traditions, and hold institutions accountable.

Bezuidenhout's approach is marked by sensitivity and awareness. The novel not only portrays the trauma and alienation that victims (especially Nathalie) of sexual violence experience but also highlights the courage required to break the silence. It indirectly encourages readers to be brave and stand together against injustice. In doing so, it aligns with #MeToo's goals of breaking cultural taboos and challenging the structural conditions that enable abuse.

We conclude that *Quinn se jaar van kwik* can be described as a woke text that contains feminist consciousness-raising that is relevant to young readers. Not only does the narrative show that sexual violence includes more than just the single act of rape, but it further shows that challenging and transforming systems and institutions, such as a school, which perpetuate forms of oppression such as sexual violence within a patriarchal context is possible. Oppressive systems, as shown in the novel, can be challenged by combining both informal and formal procedures. The novel thus exemplifies how youth literature can contribute meaningfully to the struggle against patriarchy by indirectly providing young readers with tools to combat patriarchal forms of oppression with formal practices (such as reporting instances of sexual violence to a teacher) and informal and collective practices that could result in impactful social movements such as #MeToo.

The story's nuanced engagement with #MeToo, the portrayal of victims and perpetrators, and the insistence that any person can be subject to patriarchal harm all contribute to the expansive, intersectional, and woke understanding of sexual violence. By thematising these issues within a recognisably South African context where patriarchal norms have been transmitted across generations (Noge 2014:3–5), the novel resonates with local as well as global debates on gender, power, and justice.

Keywords: #MeToo; #NotAllMen; awareness; cancel culture; patriarchy; sexual violence; traditions; wokeness; youth literature

1. Inleiding¹

Volgens Jaffe (2018:80) is die #MeToo-beweging, wat hoofsaaklik seksuele geweld (wat seksuele aanranding en teistering insluit) teenoor veral vroue in die kollig plaas (Tuerkheimer 2019:1149), een van die belangrikste gebeurtenisse van eietydse feminisme. Jaffe, Cero en DiLillo (2021:2) redeneer dat #MeToo 'n voorbeeld van feministiese bewusmaking ten opsigte van seksuele geweld is.

#MeToo se doelwit om bewustheid te bevorder, is veral tersaaklik in patriargale kontekste. Vir hierdie artikel, word patriargie op grond van Ortner (2022:308) en Twist (2021:207) beskou as 'n ideologie waar wit, cisgender manlikheid, heteroseksualiteit asook goeie of sterk liggaam-

like vermoë in verskeie kleiner en groter sosiale strukture op die voorgrond geplaas word. Ons stem saam met Ortner (2022:307) wat redeneer dat patriargie teen die agtergrond van ander magsisteme en dus vanuit 'n interseksionele perspektief verstaan moet word. Patriargie behels daarom meer as die ongelyke binêre paar van manlikheid/vroulikheid, want ook ander mags-hiërargieë wat bestaan ten opsigte van byvoorbeeld seksualiteit en gestremdheid word in patriargale kontekste gevind (Ortner 2022:307). Verder beteken dit dat enige iemand, ongeag hul gender, slagoffers van patriargie kan wees waar geweld (wat seksuele geweld insluit) teenoor die mees kwesbares genormaliseer is (Rodríguez-García-de-Cortázar, González-Calo en Gómez-Bueno 2024:424–5; Ortner 2022:309). Hierdie interseksionele benadering tot patriargie word ook in *Quinn se jaar van kwik* geïdentifiseer, want manlike karakters soos Schalk word as slagoffer van die patriargale skoolsisteem en die Brothers beskou.

Hoewel die #MeToo-beweging reeds vanaf 2006 bestaan, het die beweging in 2017 'n hupstoot gekry toe die gebruik van die #MeToo-hutsmerk op sosiale media toegeneem het (Jaffe 2018:80; Me too s.j.). Volgens Caldeira (2024:75) en Nau, Patel, Quan-Haase en Zhang (2024:1051) word hedendaagse of vierdebewegingfeminisme met die digitale wêreld van sosiale media geassosieer. Dit vorm deel van die landskap van hutsmerk-feminisme of digitale feminisme – “hashtag activism is a common practice of digital feminism to challenge patriarchal orders” (Han en Liu 2024:657). Feministe se gebruik van sosiale media (soos die #MeToo-beweging) om inligting te deel, bewusmaking te bevorder en die kollektief om aktivistiese redes te mobiliseer, kan dus nie meer in 'n tegnologie gevorderde samelewing geïgnoreer word nie (Caldeira 2024:75).

Alyssa Milano se bewerings van seksuele aanranding teen Harvey Weinstein op Twitter² word as die dryfveer van die #MeToo-beweging beskou (Tuerkheimer 2019:1147). Weinstein (Anguiano 2024) en ander oortreders is skuldig bevind wat impliseer dat dié beweging tot geregtigheid lei. Die openbare veroordeling van individue wat beskuldig word van seksuele geweld word aan kanselleerkultuur verbind – soos later in die artikel bespreek word. Boonop word #MeToo, asook ander soos #BlackLivesMatter, aan diskoerse rondom wokeness en politieke korrektheid gekoppel (Gonzales 2023:1) en het regoor die wêreld versprei (Overell 2024:255; Jaffe e.a. 2021:2).

Die aanvanklike doelwit van #MeToo was om slagoffers van seksuele geweld die geleentheid te gee om in solidariteit op te tree en hul persoonlike ervarings met mekaar en ander te deel (Harmon 2019; Tuerkheimer 2019:1149; Jaffe 2018:80; Me too s.j.).³ Hierdie deel van ervarings en die maak van bewerings word deur Tuerkheimer (2019:1146) as 'n nie-amptelike vorm van rapportering van seksuele geweld beskou. Slagoffers se gebruik van dié nie-amptelike rapporterings op sosiale media, wat op die ondersteuning van die kollektief staatmaak, impliseer dat die algemene publiek wette, regsisteme en -instellings en ander formele instellings (soos mense se werksplekke, universiteite en die bestaande kanale van rapportering) wantrou. Hul wantroue spruit volgens Tuerkheimer (2019:1146, 1152) en Jaffe (2018:80) moontlik uit die feit dat slagoffers van seksuele aanranding al voorheen deur formele instellings in die steek gelaat is. Dié mislukkings van betrokke instellings (soos die polisie, werksplekke en skole) wat hulle medepligtig aan die instandhouding van onderdrukking en diskriminasie maak, is 'n verdere aspek wat deur die #MeToo-beweging geopper word (Louw 2024; Tuerkheimer 2019:1153; Jaffe 2018:80). Die verbetering van sisteme en die bou van meer regverdige sisteme in 'n patriargale samelewing, asook 'n toename in openbare bewustheid, word as verdere doelwitte beskou (Jaffe 2018:85). Aangesien dit bewustheid bevorder, verbind ons #MeToo aan wokeness.

Beiner (2020) beweer dat wokeness en kanselleerkultuur deur verskeie partye in die politieke links-regs-spektrum as negatief beskou word.⁴ As gevolg van die konneksie wat tussen #MeToo en wokeness ontstaan het, het negatiewe assosiasies rondom #MeToo ontstaan. Dit is waarom Overell (2024:344) meen dat die gebruik van #MeToo as simbool of teken (“signifier”) uitgesterf het en die wêreld tans in ’n post-#MeToo-era is. Tog blyk dit dat die kern-idee van #MeToo steeds relevant is en dat die beweging nou ander vorme of tekens gebruik, soos dié van #TimesUp (Wyngaard 2018) en meer spesifieke en plaaslike tekens soos #JusticeForCweCwe⁵ (Mashamaite 2025).

Diskoerse oor seksuele geweld en teistering vind nie net op sosiale media plaas nie. Selfs in literêre sisteme word aspekte van die #MeToo-beweging geïdentifiseer – byvoorbeeld Green (2024) se artikel, wat wys dat die internet (en sosiale media) en idees van #MeToo in literêre tekste soos Yomi Adegoki se *The list* (2023) gevind word. In die Afrikaanse literêre sisteem, is daar *So lyk ’n vrou* (2022) deur Ilse Verster en bundels soos *Geweld teen vroue: Dit is tyd dat mans begin praat* (2023) saamgestel deur Bernard Lategan, Jody Hendricks, Willemien Brümmer, Kopano Ratele en Chris Jones (Wyngaard 2024). In die Afrikaanse jeugliteratuursisteem blyk dit dat Zelda Bezuidenhout se *Quinn se jaar van kwik* (2024) idees van #MeToo bevat.

Bezuidenhout se jeugverhale soos *Toe ons oneindig was* en *Die 3 van ons* raak kwessies aan wat in diskoerse rondom wokeness (wat politieke korrektheid en kanselleerkultuur as praktyke insluit) na vore kom (Lourens 2024:113–4). Nie net hanteer *Quinn se jaar van kwik* seksuele geweld nie, maar die omslag en ontwerp bevat die #MeToo-hutsmerk (Vorster 2024). Nogtans plaas die jeugverhaal, waar die milieu ’n koesterskool (’n skool soos Excellentia, wat streng reëls bevat met die doel om leerders se veiligheid te prioritiseer [40]) is, die kollig op tradisies wat na tradisionele patriargale denke verwys. Quinn (die hoofkarakter) en haar vriende se kritiek op dié tradisies lei daartoe dat hulle patriargale denke en idees uitdaag met behulp van taktieke wat herinner aan die #MeToo-beweging.

In hierdie artikel word daar gebruik gemaak van ’n tematiese ontleding om te bepaal of Bezuidenhout op ’n woke/bewuste wyse omgaan met die tema van seksuele geweld. Hierbenewens kyk die artikel na hoe #MeToo-praktyke in die verhaal gebruik word om seksuele geweld en die patriargale skoolinstelling uit te daag. Die bespreking van sosiokulturele kwessies – spesifiek seksuele geweld en die sosiale bewegings wat daarby aansluit – gaan dus die tematiese ontleding vooraf en bepaal die temas wat vanuit die jeugverhaal geïdentifiseer is.

2. Literatuuroorsig

In dié afdeling, en spesifiek afdeling 2.1, word wokeness as ideologie en epistemiese toestand bespreek. Daarna word seksuele geweld wat in patriargale kontekste plaasvind in die kollig geplaas en #MeToo as sosiale beweging, wat seksuele geweld uitdaag, toegelig en laastens word aspekte van die #NotAllMen-diskoers bespreek.

2.1. Wokeness⁶

“Wokeness”, “woke culture” en “wokeism” is volgens Cammaerts (2022:734) voorbeelde van terme wat gebruik word waarvan *woke* die sentrale term is. Hierdie terme en veral die gebruik daarvan is nie nuut nie, want “woke” is reeds in die vroeë-1900’s deur swart Amerikaners gebruik

om bewustheid ten opsigte van rassisme te bevorder (Atkins 2023:322; Cammaerts 2022:734). Om rassisme of ander sisteme wat ongelykheid in stand hou te kan uitdaag, moet woke groepe eerstens woke of bewus word van enige ongelykheid in die samelewing of binne 'n spesifieke omgewing. Daarbenewens redeneer Cherry (2020:1) dat wokeness 'n vorm van sosiale bewustheid is terwyl Lourens (2025:22; 2024:96) *wokeness* en *bewustheid* as sinonieme beskou.

Hoewel die begrip *wokeness* nie nuut is nie, het die #BlackLivesMatter-veldtog van 2014, wat bewustheid van rassisme wou skep, veral die gebruik van woke (en variante soos #staywoke op sosiale media) laat toeneem (Rosenblatt 2017). Wokeness as begrip het intussen uitgebrei, want dit plaas deesdae nie slegs die kollig op rassisme nie, maar op soortgelyke diskoerse wat die fokus op onderdrukking plaas, soos seksisme en homofobie. Die uitbreiding het die gevolg dat De Klerk-Luttig (2024) wokeness as ideologie beskou: “'n ideologie waar alles deur die bril van ras, gender en seksuele oriëntasie gesien word”. Lourens (2024:96) meen egter dat bewustheid (of wokeness) verder strek as ras, gender en seksuele oriëntasie en dat bewustheid geld vir talle kwessies waaroor daar dikwels teen ander gediskrimineer word soos liggaams-grootte (sien bv. die #BodyPositivity-beweging), ouderdom, chroniese siektes, geestes-gesondheid, gestremdheid en neurodiversiteit. Vir dié artikel is wokeness in die diskoers rondom seksisme en veral seksuele geweld in 'n samelewing met patriargale sisteme veral tersaaklik want seksuele geweld en #MeToo en sy praktyke word in die kollig geplaas.

Wokeness, as begrip of ideologie, is egter kontroversieel en gaan gepaard met positiewe en negatiewe assosiasies. Hoe mense oor wokeness voel, word nie noodwendig bepaal deur waar hulle hulself op die tradisionele politieke links-reg-spektrum plaas nie (Atkins 2023:321–2; Cammaerts 2022:735; Beiner 2020). Ons meen dat liberale of linkse individue ook negatief teenoor wokeness kan voel. Van die negatiewe assosiasies wat met wokeness gemaak word, sluit volgens Lourens (2025:26–7, 32, 36) onder meer die volgende in: oorsensitiwiteit, onverdraagsaamheid, irrasionaliteit en selfs anti-demokratiese waardes wat vryheid van spraak en samehorigheid bedreig. Weens die negatiewe assosiasies is diegene soos Beiner (2020) bekommerd oor die “social justice warriors” en dat wokeness en sy (dikwels aanlyn) praktyke soos kanselleerkultuur (Herzogenrath-Amelung 2016:1080–1) te ver gegaan het.

Ons is daarom bewus van die omstredenheid rondom wokeness wat deur meganismes soos kanselleerkultuur aangevuur word. As gevolg hiervan, wil ons beklemtoon dat “ware” wokeness beskou word as 'n ideologie wat gelykheid tot stand wil bring. Ware woke individue tree derhalwe nie performatief op om byvoorbeeld kansellering te vermy nie en hulle is onder andere verantwoordelik en regverdig wanneer hulle deelneem aan praktyke soos kanselleerkultuur. Ware woke individue wat deel is van sosiale bewegings soos #MeToo neem eers alle bewyse in ag voordat hulle iemand oordeel of as seksuele misdadiger bestempel. Hiermee in gedagte, word daar met Cherry (2020:1) wat wokeness as epistemiese toestand beskryf en Atkins (2023:321) se groeppartydigheidsbeskouing saamgestem.

Wokeness is 'n epistemiese toestand, omdat dit 'n nuwe, logiese en kennis- of bewysgebaseerde perspektief op die samelewing en die betrokke sisteme bied (Cherry, 2020:1). Bygesê moet wokeness en die onderdrukkende sisteme, praktyke of ideologieë wat daardeur gekritiseer word volgens Basu (2019:11) binne 'n spesifieke konteks verstaan word. Woke individue is bewus van hulself en ander teen die agtergrond van 'n spesifieke omgewing of samelewing en derhalwe is hulle bewus van die sisteme wat 'n impak het op hul en ander se lewens. Met 'n bewustheid van hulself, ander en die omgewing, behoort die woke individu enige onreg of diskriminasie te kan identifiseer, kritiseer en aanpak met die doel om 'n meer regverdige samelewing tot stand te bring (Atkins 2023:330).

Aangesien die artikel op #MeToo fokus, word aangeneem dat woke Suid-Afrikaners bewus behoort te wees van die feit dat die land 'n patriargale geskiedenis het, waar (soos Noge 2014:3–5 aanvoer) patriargale norme (wat genderrolle insluit) van vorige generasies af oorgedra is. Bewustheid van die voortbestaan hiervan lei die woke individue om sisteme, instellings en denke, ensovoorts te identifiseer wat patriargale norme handhaaf en enige persoon, ongeag hul gender, kan onderdruk. Gebaseer hierop, behoort bewuste of woke Suid-Afrikaners #MeToo en soortgelyke bewegings te ondersteun met die doelwit om patriargale sisteme wat seksuele geweld in stand hou, uit te daag en te transformeer.

'n Ander aspek van wokeness wat ter sake is, is die idee dat dit staatmaak op die groeppartydigheidsbeskouing (“group partiality view”) (Atkins 2023:321). Met behulp van dié beskouing gee die woke individu volgens Atkins (2023:321) minderheidsgroepe en slagoffers van diskriminasie, uitbuiting en onderdrukking die voordeel van die twyfel. Dit impliseer dat woke individue sisteme, instellings of ander faktore identifiseer wat bydra tot die onderdrukte posisie van die slagoffer (Atkins 2023:329–30; Basu 2019:11).

Hoewel die moreel verhewe posisie aan slagoffers behoort (De Klerk-Luttig 2024), en woke individue enige stereotipes of negatiewe uitbeeldings van hierdie groep aanveg, moet die woke persoon alle nodige bewyse insamel voordat hulle die slagoffers en hul standpunte regverdig en help verdedig (Atkins 2023:323). Die implikasie is dat ware woke individue en groepe, wat alle bewyse in ag neem, logies en rasideel is.

Ware woke individue is dus bewus van hoekom sommige slagoffers van seksuele geweld nie van formele sisteme gebruik wil maak om formele klagtes teen hul oortreders te lê nie. Formele sisteme bevat patriargale idees, waardes en norme en beskerm nie altyd die slagoffers nie want soos Cupido (2025) uitwys, is selfs polisiemanne oortreders ten opsigte van seksuele geweld en ander misdade. Net so dra woke individue kennis dat mans ook slagoffers van patriargie kan wees, want soos vroue, word hulle gesosialiseer om spesifieke en beperkte genderrolle te vul.

'n Verdere aspek wat uit die nierapportering van seksuele geweld spruit, is volgens Murphy-Oikonen, McQueen, Miller, Chambers en Hiebert (2020:2) die feit dat vroulike slagoffers van seksuele geweld dikwels vrees om nie geglo te word nie of selfs blameer te word indien hulle vir ander van hul ervarings sou vertel. Murphy-Oikonen e.a. (2020:3) redeneer dat sosiale mites rondom seksuele geweld uitgedaag moet word, want dit stel voor dat vroue jok en dat slegs vroue wat hoë-risiko-leefstyle het, verkrag of aangerand word. Patriargale of tradisionele mites van manlikheid, soos dat “sterk” mans in beheer is, nie slagoffers kan en mag wees nie, en hulself en ander moet kan beskerm asook die “mans huil nie”-mentaliteit dra daartoe by dat mans nie hul aanrandings rapporteer of hul ervarings met ander deel nie (Purnell 2019:226, 232). Mans as slagoffers van seksuele geweld en die bogenoemde mites wat as “toksiese manlikheid” beskou kan word, begin mettertyd om hulself te blameer (Murphy-Oikonen e.a. 2020:2; Purnell 2019:227).

Daar is talle definisies van wat kansellasië behels, maar dit kom daarop neer dat individue, groepe en selfs instellings in die openbaar (soos op sosiale media) deur 'n kollektief of groep ontbloot word indien hulle problematiese gedrag getoon het of sosiaal onaanvaarbare uitsprake gemaak het (Norris 2023:148; Velasco 2020:2; Ng 2020:623; Douthat 2020; Bromwich 2018). Bygesê is dit volgens Beiner (2020) 'n vloeiende praktyk wat tydsgrense oorskry, want mense kan gekanselleer word oor hul dade of woorde van jare gelede. Norris (2013:148) meen dat die doelwit van kansellasië is om openbare figure verantwoordbaar te hou. Daarom kan sommige kansellasië as 'n “aanval” op die problematiese persoon of entiteit se reputasie of selfs beroep beskou word (Douthat 2020) en het dit die gevolg dat hulle ondersteuning (in enige vorm, bv. finansieel of selfs in terme van sosialemediavolgende) verloor (Ng 2020:623).

Harvey Weinstein is 'n enkele voorbeeld van iemand wat as seksuele oortreder gekanselleer is tydens die #MeToo-beweging. Norris (2023:148) meen dat sy suksesvolle kansellatie 'n groot bydrae gelewer het tot kanselleerkultuur wat vandag 'n algemene praktyk is. Dit is belangrik om te noem dat nie almal *sukksesvol* gekanselleer word nie – Kevin Hart is byvoorbeeld in 2019 vir homofobie gekanselleer, maar tog het hy steeds 'n suksesvolle loopbaan en reputasie as komediant en akteur (Romano 2019:2). Wat moontlik bygedra het tot Weinstein se suksesvolle kansellaties, is die feit dat hulle deur 'n formele regsverhoor skuldig bevind is en só hul kulturele invloed verloor het (Romano 2019:8). Bostaande stel voor dat seksuele oortreders se kansellatie van formele prosesse (soos 'n hofbevinding) en 'n amptelike skuldigbevinding afhang wat daartoe lei dat hulle hul werk en impak op die samelewing verloor.

Kanselleerkultuur word gekritiseer en word veral deur diegene in magposisies ondermyn (Cammaerts 2022:737) en uitgemaak as iets wat destruktief is en vryheid bedreig (Beiner 2020). Diegene in magposisies is dikwels dié wat die meeste het om te verloor indien hulle gekanselleer sou word (Cammaerts 2022:737). Dit stem ooreen met die idee dat sommige mans én vroue graag patriargale sisteme in stand wil hou en dus kritici van #MeToo is – want indien patriargie sou faal, word hulle moontlik van hul mag ontnem en geniet hulle minder bevoorregting deur patriargale sisteme en instellings.

Hoewel kansellatie die potensiële goeie gebruik het om geregtigheid te laat geskied en tot 'n toename in sosiale bewustheid kan lei, moet hierdie praktyk met bewustheid en verantwoordelikheid gebruik word. Die moontlike en indirek verantwoordelike (al dan nie) kansellatie van problematiese karakters in *Quinn se jaar van kwik* word teen die agtergrond van bostaande sienings rondom wokeness en kansellatie geïnterpreteer.

2.2 Seksuele geweld in patriargale kontekste

In dié afdeling word die fokus op seksuele geweld geplaas deur eers te kyk na wat seksuele geweld behels en daarna word die informele onderrapportering daarvan bespreek.

Weens die onderrapportering van seksuele geweld in patriargale omgewings, blyk dit dat die #MeToo-beweging 'n belangrike rol speel aangesien dit staat maak op die individuele slagoffer se subjektiewe vertelling van hul ervaring en die groter kollektiewe groepering van individue wat hul stemme dik maak teen seksuele geweld en die sisteme wat dit nie as 'n ernstige kwessie beskou en aanpak nie (Overell 2024:344). Die nut van #MeToo en die gepaardgaande praktyke van hierdie sosiale beweging word in dié afdeling onder die loep geneem. Alhoewel die #NotAllMen-diskoers goeie bedoelings gehad het en wou wys dat enige iemand (ongeg hul gender) slagoffers of oortreders kan wees, word die tekortkominge van die beweging kortliks bespreek.

Voordat seksuele geweld gedefinieer word, word daar beklemtoon dat enige iemand slagoffers van dié tipe geweld kan wees. Die Suid-Afrikaanse Regering se beskouings (gebaseer op die Wysigingswet op die Strafbereg [Seksuele Misdrywe en Verwante Aangeleenthede] 32 van 2007) van wat seksuele misdrywe of misdade is, neem slagoffers en oortreders van alle genders en verskillende agtergronde in ag (South African Government 2025).

Die Universiteit van Kalifornië se webtuiste asook die Wêreldgesondheidsorganisasie (WGO) laat dit voorkom asof seksuele aanranding en teistering subkategorieë van seksuele geweld is. Die eersgenoemde webtuiste beskou seksuele geweld (met aanranding en teistering as sub-

kategorieë) as enige “fisieke seksuele daade wat sonder toestemming plaasvind” (ons vertaling). Die WGO se definisie van seksuele geweld verwys na meer spesifieke daade: “Dit behels daade wat strek van verbale teistering tot gedwonge penetrasie, tipes dwang, sosiale druk, intimidasie en fisieke geweld” (World Health Organisation 2012:1, ons vertaling).

Seksuele geweld kom daarom voor wanneer die slagoffer nie in staat is om enigsins toestemming te kan gee nie – soos wanneer die slagoffer onder die invloed van dwelmmiddels is (ongegag of hulle die middels teen hul wil geneem het of nie) of nie in staat is om die seksuele daad ten volle te kan begryp nie (Sexual Violence Prevention & Response s.j.).

Seksuele aanranding, as ’n vorm van seksuele geweld, strek van fisieke aanranding tot intimidasie (Sexual Violence Prevention & Response s.j.). Jaffe e.a. (2021:3) beskou aanranding as “ongewenste seksuele kontak, wat verkragting insluit, maar nie slegs daartoe beperk is nie” (ons vertaling). Hulle verwys voorts na die Sentrums vir Siektebeheer en -Voorkoming (die “Centers for Disease Control and Prevention” [CDC]) se definisie wat seksuele aanranding beskou as ’n seksuele daad, wat sonder toestemming van die slagoffer plaasvind (Jaffe e.a. 2021:3). Prinsloo (2006:306–7) kategoriseer seksuele aanranding as fisiek, verbaal en nie-verbaal. Fisieke geweld sluit verkragting en seksuele aanranding in. Onwelkome innuendo’s, kommentaar en wolffluite is verbale seksuele aanranding terwyl nie-verbale seksuele aanranding onder andere onwelkome gebare en seksueel eksplisiete foto’s insluit.

Wat seksuele teistering betref, verwys dit na onwelkome seksuele toenaderings, versoeke en gedrag wat die slagoffer se alledaagse roetine of lewe byvoorbeeld die skool of werksplek negatief affekteer. Teistering laat die slagoffer ongemaklik en onveilig in hul omgewing voel (Sexual Violence Prevention & Response s.j.). Prinsloo (2006:306) konseptualiseer seksuele teistering as “onwelkome gedrag van ’n seksuele aard” en “onwelkome fisieke, verbale of nie-verbale kontak”. “Quid pro quo”-teistering is seksuele teistering, waar individue vir seksuele gunste uitgebuit word, byvoorbeeld deur ’n werkgewer. Seksuele begunstiging wat plaasvind wanneer ’n persoon in ’n magsgesposisie slegs diegene wat op hul seksuele toenaderings reageer, beloon, is nog ’n voorbeeld van teistering.

Seksuele geweld wat deur middel van tegnologie, soos met behulp van die internet en sosiale media, plaasvind is ’n verdere aspek wat in ag geneem moet word. Bergman (2024) beklemtoon dat daar die wanindruk bestaan dat seksuele aanranding slegs in-persoon kan gebeur. Deur tegnologie as tussenganger te gebruik, maak oortreders indirekte kontak met slagoffers (Bergman 2024). Oortreders gebruik deesdae selfs kunsmatige intelligensie om vals, maar realistiese, naakfoto’s (“deepfakes”) van hul slagoffers te skep en te versprei (Farrell 2024).

Hoewel seksuele geweld talle ongewenste seksuele daade insluit en die definisies daarvan wyd beskikbaar is, is daar slagoffers wat nie hul eie ervarings as voorbeelde van seksuele geweld (en veral verkragting) etiketteer nie (Jaffe e.a. 2021:3). As rede hiervoor, noem Jaffe e.a. (2021:3) dat slagoffers meen dat hul ervarings nie die tipiese “rape script” volg of soos ’n “tipiese” verkragting gelyk en voorgekom het nie.⁷ Dit, soos sosiale mites wat veroorsaak dat slagoffers hulself blameer en bang is om deur die samelewing verwerp te word, dra verder by tot die nierapportering van seksuele geweld (Murphy-Oikonen e.a. 2020:2; World Health Organisation 2012:1), maar as gevolg van hul stilte, verkry hulle nie enige vorm van ondersteuning of gesondheidsorg na die aanranding nie (Jaffe e.a. 2021:3; World Health Organisation 2012:1).

Die geleentheid wat #MeToo aan slagoffers gee om hul unieke ervarings met ander te deel, daag die idee uit van hoe die “tipiese” seksuele aanrandingsdaad lyk aangesien dit die “rape script” uitbrei (Jaffe e.a. 2021:4). Hierdie beweging lei tot slagoffers wat mekaar ondersteun en herinner dat hulle nie hulself moet blameer nie (Jaffe e.a. 2021:4).⁸ Die beweging kan boonop manlike slagoffers aanraai om die stigma uit te daag dat mans nie slagoffers van seksuele aanranding kan wees nie (Thomas en Kopel 2023:2). Só behoort manlike slagoffers gemakliker te voel om hul seksuele aanrandings te rapporteer.

Jaffe (2018:82–3) redeneer dat #MeToo meer insluit as slegs die deel van ervarings en die maak van openbare en kollektiewe bewerings teen seksuele aanranding, omdat die essensie van die beweging eintlik neerkom op die verwerping van patriargie. Só daag dit verkrachtingskultuur uit – want vir Jaffe (2018:83) is dié kultuur slegs een patriargale norm waar manlike dominansie (in sisteme, instellings en selfs dominansie oor ander se fisieke liggame) nagestreef word. Vir geregtigheid om te kan seëvier, moet almal patriargie en sy onderdrukkende norme en sisteme uitdaag (Jaffe 2018:84). Aangesien #MeToo die samelewing se bewustheid ten opsigte van bostaande onderdrukkende sisteme wil bevorder, sluit dit vir ons direk aan by woke-ness wat as ’n ideologie beskou kan word.

Ten spyte van die groot impak wat #MeToo en soortgelyke bewegings al gehad het, is daar individue en groter groepe wat steeds volgens O’Neill (2022:491) onkundig of “blind” is vir die feit dat seksuele geweld ’n sistemiese probleem is. Die fokus wat #MeToo op die subjektiewe ervarings van slagoffers en ondersteuners van die beweging plaas gaan dikwels met sterk kritiek gepaard.

Eerstens is die verhale van slagoffers subjektief van aard en dit word veral gekritiseer omdat kritici van #MeToo redeneer dat hierdie verhale nie noodwendig “waar” is nie. Sommige kritici het veral die ervarings van slagoffers as oorreaksies beskou (Overell 2024:344–5). Só word die binêre paar van Ander/Subjek gekonstrueer: die Ander verteenwoordig die slagoffers en ondersteuners van #MeToo terwyl die Subjek diegene is wat mag het en kritiek uitspreek oor die #MeToo-beweging (Overell 2024:346). Die sogenaamde vertellings, protes of “geraas” van slagoffers en hul ondersteuners (dus die “Ander”) word dan soos die Ander self, geobjektiveer deur die Subjek met die doel om hulle stil te maak en onderdrukkende sisteme (waarby die Subjek baat) in stand te hou (Overell 2024:346).

Die deel van ervarings op sosiale media lei daarom tot die ontwikkeling van polariserende groepe wat samehorigheid bedreig en tot die verspreiding van foutiewe inligting lei (Haidt 2022). Die konflik tussen #MeToo en #NotAllMen en #BlackLivesMatter⁹ teenoor #AllLivesMatter¹⁰ breek volgens Haidt (2022) mense se vertroue in mekaar, die media en instellings.

O’Neill (2022:491) is van mening dat diegene wat krities teenoor #MeToo is, so is as gevolg van die feit dat hulle onbewus is dat seksuele geweld ’n grootskaalse probleem is. O’Neill (2022:492), met verwysing na die politieke filosoof, Charles Mills, beskou hierdie onbewustheid as “non-knowing”. O’Neill (2022:493) se artikel ondersoek hoofsaaklik onbewustheid onder spesifiek manlike individue en groepe (as die Subjek) maar noem dat vroue ook onbewus kan wees. Ongeag die gender van die onbewuste Subjek, kom hul onbewustheid daarop neer dat hul “non-knowing” ingebed is in die patriargale sisteem waarin hulle ’n kollektiewe belang het om hul mag te behou, want deur onbewus te bly, is hulle minder geneig om die sisteem uit te daag. Die uitdaging van die sisteem dra die moontlike gevolg dat hulle wat mag het, daardie mag en die voordele wat daarmee gepaard gaan, sal verloor (O’Neill 2022:496, 498).

O'Neill (2022:504) noem dat veral mans krities is en selfs meer geneig is om #MeToo en soortgelyke bewegings as skadelik te bestempel. Mans redeneer dikwels dat hulle, as individue (of “goeie” mans [Jaffe 2018:83–84]), nie deel van die probleem is nie en dat hulle nie problematiese patriargale norme in stand hou nie (O'Neill 2022:504). Dit sluit aan by die #NotAllMen-diskoers.

#NotAllMen het volgens Bauer (2018) as reaksie op #MeToo op sosiale media versprei. Zimmerman (2014) wys dat die “nie alle mans”-idee reeds vanaf die vroeë-2010's op die internet verskyn het. Reeds in 1985, in Joanna Russ se *On strike against God*, is daar 'n paragraaf wat verwys na die nosie dat nie alle mans verkragters en moordenaars is, meer geld maak as vroue, en in alle sektore of instellings posisies van mag beklee nie (Bauer 2014). Die “Not all men”-gedagte is dus vir Zimmerman (2014) 'n verdraaide variant van die “What about men?”-idee wat gebruik is om te wys dat mans eintlik ook slagoffers van patriargie is (Zimmerman 2014). Ongelukkig het die “Not all men”-frase meer lugtyd gekry en ontspoor van sy meer anti-patriargale “What about men?”-idee en het #NotAllMen in die #MeToo-era na vore gekom (Racco 2018; Rios-Gonzalez, Torres, Aiello, Coelho, Legorburo-Torres en Munte-Pascual 2024.).

Met #NotAllMen (gebruikers daarvan erken dat seksuele geweld plaasvind) word mans eerstens in die kollig geplaas om hulle as “goeie” mans te etiketteer. Daarna wys hulle die vinger na alle ander, of “slegte”, mans met die doelwit om hul etiket as “goeie” man verder te bevestig (Zimmerman 2014). Hulle wil volgens Racco (2018) nie met die kollektiewe groep van “slegte” mans geassosieer word nie. Hierdie diskoers lyk asof dit selfsugtigheid bevorder, want die uiteindelijke doelwit hiervan is om manlikheid te beskerm en weer op die voorgrond te plaas. Sommiges gebruik dit byvoorbeeld om óf seksisme as 'n illusie (geskep deur feminisme) uit te maak, óf hulle stel voor dat omgekeerde seksisme (waar mans die nuwe slagoffers is) die eintlike sosiale probleem is. Óf mans erken dat seksisme bestaan, maar dan plaas hulle volgens Zimmerman (2014) die fokus op die feit dat hulle self nie seksisties is nie en “goeie” mans is.

Voorts beklemtoon sommiges van die #NotAllMen-groep veral die feit dat mans byvoorbeeld hul werk verloor het weens valse bewerings van seksuele geweld wat teen hulle gemaak is. As gevolg van hul vrees om as “slegte” mans beskou te word, dring hulle daarop aan dat hulle “goeie” mans is (Racco 2018). Hieruit blyk dit dat mans, net soos vroue, nie die formele sisteme van rapportering vertrou nie aangesien hulle meen dat dié prosesse vroue, ongeag of hulle die waarheid praat of nie, altyd as slagoffers en mans as die oortreders beskou (Racco 2018).

Met #NotAllMen bestaan daar nooit werklike bewustheid en transformasie nie, want die fokus word nooit op die groter sistemiese probleem (seksuele geweld en diskriminasie) en skadelike strukture of ideologieë (soos patriargie) geplaas nie. Die individu se behoefte om as “goed” beskou te word, en nie sosiaal verwerp te word nie, word die fokuspunt.

Om afdeling 2 saam te vat: die #MeToo-beweging, wat vorms van patriargale onderdrukking soos seksuele geweld kritiseer en aanpak, kan binne die ideologie van wokeness verstaan word omdat woke individue bewus is van hulself en ander binne 'n spesifieke omgewing. Woke individue sal dus binne omgewings waar patriargale sisteme seëvier, bewus wees van hoe dit hulle en ander onderdruk en uitbuit. Seksuele geweld as patriargale produk kan derhalwe deur 'n kollektief van woke individue uitgedaag word en binne die kollektief kan slagoffers ook ondersteun word tydens die rapporteringsproses en hul soeke na geregtigheid.

Met die klem wat #MeToo op die kollektief plaas, beklemtoon dit dat die beweging en die voortdurende stryd teen patriargale sisteme nie selfsugtig is nie. Daarom is die #NotAllMen-diskoers nie versoenbaar met wokeness en #MeToo nie. Hierbenewens meen ons dat organisasies, instellings en selfs wetgewing gereeld hul konseptualisasie van seksuele geweld binne 'n veranderende en tegnologies gevorderde samelewing moet aanpas.

3. Metodologie

Die metodologie wat vir die artikel gebruik is, is kwalitatief van aard omdat 'n tematiese ontleding van *Quinn se jaar van kwik*, teen die agtergrond van wokeness, uitgevoer is. Aangesien wokeness 'n wye verskeidenheid kwessies insluit, word daar spesifiek in die artikel slegs na seksuele geweld en die #MeToo-beweging binne 'n patriargale milieu gekyk.

Tematiese ontleding is volgens Braun en Clarke (2012:58) 'n vloeibare metode wat gebruik word om betekenisvolle patrone, oftewel temas, in 'n datastel te identifiseer en te organiseer. Die direkte en/of die latente betekenis van elke patroon word geïdentifiseer. Dié temas en hoe dit georganiseer is in die datastel word teen 'n spesifieke agtergrond, onderwerp of navorsingsvraag geïnterpreteer (Braun en Clarke 2012:58).

Braun en Clarke (2012:59) meen dat tematiese ontledings altyd 'n kombinasie van die deduktiewe én induktiewe benadering bevat. Vir ons ondersoek is van beide benaderings gebruik gemaak. Vir die teoreties gedrewe of deduktiewe aspek is wokeness en seksuele geweld as agtergrond of raamwerk uiteengesit. *Quinn se jaar van kwik* (die datastel) is teen dié agtergrond ontleed. Die ontleding het hoofsaaklik gefokus op die identifisering van temas of patrone wat tersaaklik is binne diskoerse van wokeness en seksuele geweld. Tog, voordat die leser die boek oopmaak, kan hulle reeds sien dat #MeToo op die boek se buiterande gedruk is – die leser word reeds vooraf daarvan bewus gemaak dat die verhaal moontlik op 'n woke wyse aan temas van seksuele geweld raak. Daar is ook induktief te werk gegaan aangesien ons reeds voordat ons die verhaal gelees het al die hipotese gestel het dat die teks se “data” aan groter sosiale kwessies, spesifiek seksuele geweld en sosiale bewegings wat dié tipe geweld aanpak soos #MeToo, geskakel kan word.

Tematiese ontledings bestaan uit ses fases of stappe (Braun en Clarke 2012:61–7) wat vir die artikel gevolg is:

1. Raak bekend met die data: *Quinn se jaar van kwik* is gelees en met die tweede lees het ons notas begin maak.
2. Genereer aanvanklike kodes: Hierdie kodes spruit voort uit die notas van die eerste stap. Die kodes is onder andere direkte beskrywings van karakters en handeling of dit is meer latent waar die onderliggende boodskappe (of metafore) geïnterpreteer en gekodeer is, soos byvoorbeeld die beskrywings van Excellencia (die skool waar die verhaal afspeel) en die indrukke wat dié by die leser skep.
3. Soek na temas: Uit die bostaande kodes word betekenispatrone geïdentifiseer en georganiseer om temas te vorm. In die jeugverhaal blyk dit dat daar 'n konneksie tussen die skool se tradisies en patriargale denkpatrione is.

4. Hersien die potensiële temas: Daar moet seker gemaak word dat die temas ooreenstem met die kodes en dat dit goed afgebaken word. Vir hierdie artikel is verskillende tradisies van die Brothers byvoorbeeld geïdentifiseer en van mekaar onderskei.
5. Definieer en etiketteer die temas: Die afgebakende temas (en subtemas) word uiteengesit en van mekaar onderskei en oorvleuelings tussen temas word verduidelik. Die artikel bevat drie hooftemas met subtemas onder die tweede en derde tema.
6. Skryf die navorsingstuk: Dié stap oorvleuel dikwels met stap 5. Die navorsers maak seker hul argument(e) word gestaaf, die teks maak sin en hulle beantwoord die navorsingsvrae.

Die drie geïdentifiseerde hooftemas vanuit die jeugverhaal is die volgende: Excellentia as onderdrukkende ruimte; patriargale tradisies, norme en praktyke; en sosiale bewegings by Excellentia. Die tweede tema bestaan uit vier subtemas: die punteskrums, die Sambok-tradisie, die sleutelgat-tradisie en die verspreiding van foto's sonder toestemming. Die derde tema bestaan uit die volgende twee subtemas: die #MeToo-beweging en #NotAllMen by Excellentia. Die drie hooftemas kan uiteindelik ook met mekaar geskakel word binne die sosiokulturele raamwerk van seksuele geweld as vorm van patriargale onderdrukking: sekere onderdrukkende patriargale norme en praktyke word binne die patriargale ruimte van Excellentia deur die Brothers (wat in die verhaal as die subjekte uitgebeeld word) in stand gehou. Hierdie gegewe lei daartoe dat die Ander (slagoffers van die Brothers en daarom van die patriargale ruimte) hul eie sosiale beweging stig met die doelwit om hulself te bevry van die Brothers se norme en praktyke en verandering in die ruimte tot stand te bring.

4. Ontleding van *Quinn se jaar van kwik*¹¹

Afdeling 4 bied 'n tematiese ontleding van *Quinn se jaar van kwik*. Daar word spesifiek ondersoek ingestel, met wokeness as agtergrond, na hoe die jeugverhaal omgaan met die sensitiewe kwessie van seksuele geweld. Om te bepaal of hierdie kwessie op 'n woke wyse benader word, word daar hoofsaaklik na die skool Excellentia as milieu van die verhaal gekyk. Excellentia blyk 'n patriargale instelling te wees, omdat dit onderdrukkende sisteme en tradisies handhaaf wat weer seksuele geweld (wat seksuele aanranding en teistering insluit) as nagevolg het. Gebaseer hierop, word die tersaaklike tradisies wat vroulike en manlike karakters as slagoffers raak, onder die vergrootglas geplaas. Sosiale bewegings word voorts as derde tema ondersoek. #MeToo as praktyk om tradisies en patriargale sisteme of instellings uit te daag word as subtema ondersoek. Daarna word #NotAllMen, en hoe aspekte van dié diskoers in die jeugverhaal voorkom, kortliks as tweede subtema bespreek.

Die volgende onderafdeling bied eers 'n kort opsomming van die jeugverhaal om sodoende die leser te oriënteer. Daarna volg die tematiese ontleding.

4.1 Opsomming van *Quinn se jaar van kwik*

Quinn se jaar van kwik se eerste hoofstuk is vanuit 'n onbekende vroulike karakter se perspektief geskryf. Sy bevind haar op 'n skoolkampus (Excellentia) en ontmoet 'n seun van wie sy hou vir 'n romantiese afspraak. Hy gee vir haar 'n alkoholiese drankie wat haar lomerig maak. Die hoofstuk eindig op 'n onopgeloste hoogtepunt: die seun rig 'n skêr op haar. Later besef die leser dat die meisie Nathalie Fernandez en die seun Josef Brummer is. Die tweede hoofstuk en hoof-

stukke daarna word vanuit die perspektief van Quinn Albertyn (die hoofkarakter) vertel. Sy is die nuwe leerder by die eksklusiewe skool. By dié skool woon al die leerders in koshuise. Aanvanklik wou sy nie vriende maak nie sodat sy op haar skoolwerk kan fokus, maar tog bevriend sy vir Josephine Edson (Jozi) en Luna Vermaak. Jozi en Luna kom aanvanklik nie goed oor die weg nie, maar uiteindelik is daar versoening tussen dié twee. Die versoening vind plaas wanneer die drie meisies saam met ander, soos Schalk ('n vriend van Quinn) en Juffrou Roux, teen die Brothers in opstand kom. Die Brothers is 'n geheime groep seuns wat hul eie tradisies het, maar dié tradisies en praktyke, wat onder andere as seksuele geweld manifesteer, rig skade aan by beide vroulike en manlike karakters. Quinn is een van die slagoffers, omdat Dylan Steyn (van wie sy begin hou het) as 'n Brother haar misbruik en seksueel aangerand het. Ook Luna, Jozi, Nathalie, Juffrou Lanie Roux, Schalk en Josef is voorbeelde van slagoffers van die Brothers en hul patriargale tradisies. Die jeugverhaal handel hoofsaaklik oor hoe Quinn-hulle die Brothers en daarom ook die patriargale skoolsisteem bevraagteken en uiteindelik uitdaag met hul eie #MeToo-beweging.

4.2 *Excellentia* as onderdrukkende ruimte

Quinn is die nuwe matriekleerder by Excellentia – 'n "elite koesterskool" met koshuise wat in die platteland geleë is (40). Die skool word beskou as "elite", omdat dit lyk asof die skool nie finansiële swaarkry nie en tegnologie goed ingerig is (39). Die koshuis se "Chill Room" is volgens Quinn sonder enige "beperkings op begroting" ontwerp (22); die onderwysers het iPads (22); daar is 'n IT-gebou en mooi tuine; en 'n moderne kafeteria waar die yskaste met vingerafdrukke werk (32–3). Volgens Quinn se ma is 'n koesterskool 'n skool wat veilig is en die prestasies van die leerders prioritiseer (40) – die skool het talle reëls wat die leerders moet volg en heel moontlik in plek is om die leerders in toom te hou (26).¹² Een van die reëls is dat die koshuisleerders elke middag vir twee ure lank buite moet wees. Die leerders vermoed egter dié reël is geskep om die onderwysers die geleentheid te gee om deur die leerders se kamers en persoonlike besittings te krap (30). Boonop lyk dit vir Quinn asof die onderwysers die leerders met mekaar bespreek. Dit laat die leerders voel dat hulle nie privaatheid het nie en dus nie so veilig is nie (46, 155).

Nie net is die skoolperseel ver weg van enige winkels af nie, maar die leerders mag nie hul eie vervoer hê nie (47). Quinn is die uitsondering op die reël vanweë haar ma se status as diplomaat (52). Hoewel sy haar bakkie op die perseel mag hou, het die skool die enjin verwyder (50, 182) wat impliseer dat niemand die skoolperseel mag verlaat nie. Die afleiding is dat die leerders fisies en op 'n psigiese en emosionele vlak binne die skoolruimte vasgevang word en magteloos voel. Hulle mag fisies nie die skoolperseel verlaat nie, maar hulle voel hulle kan ook nie aan die patriargale tradisies van die skool ontsnap nie. Dit mag dalk verduidelik hoekom leerders, soos Schalk, bang is om die tradisies te bevraagteken (76, 89).

Die skool se atmosfeer word reeds aan die begin van die verhaal as onheilspellend uitgebeeld (16). Die mistigheid wat die skool se Kaaps-Hollandse argitektuur half bedek en die swart alge op die mure gee Quinn die "jitters" en laat haar voel asof sy in 'n tydmasjien geklim het (16, 17). Sy sien die argitektuur as uitspattig en sy wonder of dit met opset gedoen is om die aandag van "iets belangriker" af te trek (17). Daar word reeds van die begin af gesuggereer dat hierdie skool talle geheime (178) as ou en vreemde tradisies het wat die leerders te bang is om uit te daag (65, 72, 86, 90).

Ten spyte van die ouderwetse argitektuur en tradisies, het die skool tekens van moderniteit – soos die IT-gebou, die moderne kafeteria en die genderneutrale basketbalspan (75). Tog oorheers die ouderwetse tradisies en atmosfeer, want selfs een van die temas van die “socials” is “Retro Prom” (209). Daardeur word enige moderniteit en tekens van vooruitgang oorskadu deur tradisies. Die skool se “socials” vir die meisies- en seunskoshuise word “tradisioneel” deur graad 9’s gereël (209).

Deur Quinn, as buitestander wat nog nie met die skool se tradisies gekonformeer het nie, word die vreemdheid en problematiese aspekte van die skool se patriargale kenmerke beklemtoon. Sy wonder byvoorbeeld die volgende nadat sy ’n punteskrum (wat eintlik ’n daad van seksuele geweld is) waargeneem het: “Is die skool eienaardig, of is sy die eienaardige een?” (65). Ons meen sy kan daarom die skool en die tradisies meer objektief evalueer en is derhalwe meer bereid om dit uit te daag.

4.3 Patriargale tradisies, norme en praktyke

Reeds in die inleiding is daar genoem dat patriargie nie slegs vroulikheid onderdruk nie en dat ’n interseksionele lens gebruik moet word om na patriargale kontekste of sisteme te kyk. Cisgender manlikheid word steeds as dominant beskou, maar ook witheid, heteroseksualiteit en liggaamlike vermoë word met dominansie geassosieer. Diegene wat nie aan bostaande standaarde voldoen nie, word gedomineer en dikwels geïktimiseer deur middel van byvoorbeeld seksuele geweld.

Die meeste van die tradisies by die skool herinner aan patriargale norme, omdat die Brothers slegs uit manlike lede bestaan en hul tradisies hoofsaaklik vroulike karakters teiken. Hierbenewens misbruik die Brothers ander manlike karakters wat nie aan hul standaarde voldoen nie en uiteindelik blyk dit dat selfs die Brothers as slagoffers van hul eie patriargale tradisies beskou kan word.

Aangesien die skool bewus is van die skadelike tradisies, maar nog nooit vantevore die Brothers daarvoor verantwoordbaar gehou het nie, word die skool as instelling as ouderwets en patriargaal beskou. Die patriargale tradisies en die instandhouding daarvan word eers uitgedaag wanneer “nuwe” elemente, soos Quinn as nuwe leerder en moontlik meneer Nieuwoudt as die nuwe skoolhoof, die milieu binnetree.

Die idee dat die skool konserwatief is, word bevestig met die ironiese skoolleuse: “Ons kyk vorentoe” (35). Dié leuse word regdeur die verhaal verbuig om te wys dat die skool nie soseer vooruitgang (wat moderniteit en die aftakeling van ou tradisies en patriargale denke insluit) nastreef nie. Jozi stel dat die leuse eintlik “Ons kyk weg” moes wees. In die nuwe skoolhoof, meneer Nieuwoudt, se kantoor is daar ’n geborduurde skoolwapen met die skoolleuse op die muur, maar die leuse is “motgevreet” en lees nou as “Ons kyk toe” (223) – dit skakel met die skoolpersoneel wat wetend en bewustelik “wegkyk” en nie die problematiese tradisies en praktyke van veral die Brothers by die skool hanteer nie.

Die Brothers is ’n uitgekose groep matriekseuns (of “bende” van “golden boys”) wat al vir generasies bestaan en hul eie tradisies het (34–5) – soos onder meer die keuringsproses van die Brothers. Potensiële Brothers word reeds in graad 8 uitgekies; die meeste van dié seuns is gesinslede van vorige Brothers (77) en om gekies te word, is ’n groot eer. Daarom verrig die graad 8’s die “vuilwerk” van die Brothers en word hulle betrek by die patriargale praktyke (78, 80).¹³ Die afleiding is dat gewildheid of prestasie op ’n sekere gebied nie soseer ’n rol in die keuringproses speel nie (83).¹⁴

Die Brothers is verantwoordelik vir die punteskrums, die Sambok- en sleutelgat-tradisies wat in die volgende onderafdelings bespreek word. Hierbenewens blyk dit dat hulle eksplisiete foto's van meisies versprei.

4.3.1 *Die punteskrums*

Die punteskrums is 'n alledaagse gebeurtenis by die skool en is die rede waarom Luna nie verbaas is toe die Brothers 'n punteskrum vir Quinn as nuwe meisie hou nie (31). Tydens die “skrum”, kom van die Brothers bymekaar in die teenwoordigheid van 'n meisie en gee dan hardop vir haar (of spesifiek haar fisieke voorkoms) 'n punt uit tien (31). Hierdie skrum laat Quinn soos 'n “skoukoei” (32) en “vendusievark” (37) voel. Dit, asook die feit dat die seuns enige tyd punteskrums kan uitvoer, laat Quinn onveilig en angstig voel (58).

Waar Quinn slegs bepunt en in die openbaar verneder word, word ander meisies weg van die openbare oog geteiken. Tydens 'n “social” neem Quinn waar dat 'n “ongelukkige” en paniek-bevange meisie, wat vra dat hulle haar moet uitlos, deur 'n groep seuns vasgekeer word deur iets wat lyk soos 'n punteskrum (56). Dié insident, alhoewel Quinn nie weet wat om dit te noem en wat presies met die meisie gebeur het nie, is duidelik vir Quinn “nie reg nie” (57). Ongeag van wat met die meisie gebeur het, blyk dit duidelik dat sy nie gemaklik was nie en dat sy daar wou wegkom. Dit impliseer dat daar iets met haar sonder haar toestemming gebeur het en só kan dit as 'n voorbeeld van seksuele geweld beskou word.

Ten spyte van die meisies se ongemak tydens die skrums, is dit duidelik dat die seuns die skrums geniet: hulle lag, fluit en klop mekaar op die skouers (31–2, 57). Dit blyk dat die seuns die meisies as objekte beskou. Die feit dat dit meisies soos Quinn soos diere laat voel, wys dat meisies se menswaardigheid deur dié praktyk geskend word en dat dit as 'n voorval van seksuele geweld en spesifiek teistering bestempel word.

Later, wanneer die meisies hul anonieme ervarings deel vir hul eie #MeToo-beweging (afd. 4.4.1), skryf 'n meisie dat sy soos bogenoemde meisie by die “social” geteiken is. Sy is bepunt, daar is kommentaar gelewer oor haar lippe en borste en daar is vir haar gevra om haar bloes los te maak (193). Voorts het die seuns haar gekritiseer omdat sy nie glimlag nie. Haar ernstigheid kan toegeskryf word daaraan dat sy bang was (193). Soos Quinn, het sy vir die res van die jaar gevrees dat dit weer met haar sou gebeur (192). Quinn en dié anonieme meisie se vrees wys dat die punteskrums die slagoffers emosionele skade aandoen en dat dit met seksuele teistering gepaard gaan.

Tog lyk dit of sommige vroulike leerders nie die skrums as problematies beskou nie. Luna dink aan die begin van die verhaal dat dit 'n kompliment is om hoog “gescore” te word met die skrums en sy stel dat sy, anders as Jozi, nie 'n “ball-busting feminist warrior” is nie en dat sy van haar vroulikheid hou (37).

Die aantreklike Luna is aan die begin van die verhaal vol vertroue in haar vroulikheid en “vroulike toolbox” (68). Luna noem dat hierdie “toolbox” bestaan uit dít wat mans nie het nie, soos borste (68). Nietemin meen sy dat vroue dit tot hul voordeel moet gebruik in plaas daarvan om “slagoffer-rolle” in te neem (69). Luna gebruik daarom haar vroulike seksualiteit as instrument in 'n poging om meer mag te hê en in beheer te wees (73). Dit verduidelik moontlik hoekom sy punteskrums aanvanklik goedkeur, want indien sy hoë punte vir haar voorkoms ontvang (wat sy heelwaarskynlik het, omdat sy manlike aanhangers het [36]), sal sy meer

bemagtig voel. Wanneer die meisies die geleentheid kry om anoniem hul ervarings van die Brothers te deel, skryf een dat sy glo die punteskruis is “good, clean fun” en dat slegs onaantreklike meisies nie daarvan hou nie (192). Dit insinueer dat aantreklike meisies moontlik voordeel trek uit patriargale sisteme en patriargale tradisies en praktyke nie wil uitdaag nie. Maar die “fun” of aandag en komplimente wat meisies van mans kry, is nie altyd positief nie. Quinn stel dat die bewondering van mans, indien daar ’n gebrek aan respek is, vinnig tot teistering kan lei (172).

Mans is aandadig aan die handhawing van patriargale idees en praktyke – selfs al neem hulle nie direk deel aan van die tradisies en praktyke nie. Schalk is byvoorbeeld bang en baie versigtig om vir Quinn en haar vriendinne enige iets oor die Brothers te vertel – selfs al is hy nie een van hulle nie (67) – en hy erken later dat die praktyke soos die skruis problematies is (59). Dit wil voorkom asof hy bang is om deur die Brothers geteiken te word indien hulle sou uitvind dat hy hul geheime deel (78). Ten spyte van sy vrees (76), gaan hy oor tot aksie: hy vind vir Quinn meer inligting uit oor die Brothers en getuig later teen hulle. Hy vra boonop om verskoning dat hy aanvanklik naïef was om te dink die Brothers se praktyke is net “pret” (80). So raak hy bewus daarvan dat hy indirek aandadig was aan die instandhouding van die Brothers en hul praktyke wat neerkom op seksuele geweld. Sy toename in bewustheid en die feit dat hy standpunt inneem om die Brothers en hul patriargale tradisies uit te daag, veroorsaak dat hy as woke bestempel word. Dit ondersteun die waarheid agter die #NotAllMen-beweging: nie alle mans is “sleg” nie, want hulle kan bewus of woke wees en onderdrukkende sisteme uitdaag.

Instellings speel ’n rol in die handhawing, of uitdaging, van onderdrukkende patriargale sisteme en idees. Jozi laat dit blyk dat die onderwysers bewus is van die punteskruis en dit moontlik nie goedkeur nie – tog kies hulle om dit nie te hanteer nie (34–5). Die onderwysers wat nooit aksie neem om die patriargale tradisies uit te daag nie, laat dit voorkom asof hulle nie woke is nie. Hul onwilligheid om dit te hanteer, spruit vir Jozi uit die feit dat van die Brothers se ouers finansiële wel-af is en geld aan die skool skenk – soos byvoorbeeld Josef se ouers ná die skêr-insident met Nathalie (afd. 4.1 en 4.3.2). Nogtans is van die Brothers self dikwels presteerders in verskeie velde (35) en word as “goeie” seuns beskou (179, 221). Die seuns en hul ouers dra by tot die skool se elitistiese reputasie en die skool sal enige iets wat hul reputasie bedreig, onder die mat vee. Dus trek die skool, as instelling, voordeel uit die patriargale sisteem en daarom hou hulle die sisteem in stand.

Die feit dat Excellentia vantevore nooit die Brothers se tradisies uitgedaag het nie, wys dat instellings (soos skole) ’n rol in die handhawing van problematiese en onderdrukkende sisteme en praktyke speel. Gebaseer hierop, word die skool en betrokkenes as konserwatief (of anti-verandering), en dus nie as woke nie, beskou.

4.3.2 Die Sambok-tradisie

In die verhaal is dit hoofsaaklik Nathalie en Juffrou Roux wat as slagoffers van die Sambok-tradisie uitgebeeld word.

Die eerste hoofstuk speel sewe maande voordat Quinn by die skool aankom af. Hierdie hoofstuk bevat anonieme karakters en vertel hoe ’n meisie (later bekend as Nathalie), met ’n ronde blikkie in haar sak, een aand ’n seun (later geïdentifiseer as Josef) skelm ontmoet (10). Hy gee dan vir haar ’n drankie wat haar lomerig maak en rig ’n skêr op haar (12). Dit is aanvanklik onduidelik wat Josef se intensie met dié skêr is.

Nathalie het tydens die insident met Josef die skêr beetgekry en hom in sy oog gesteek (103). Dit verduidelik hoekom Josef 'n oogklap dra en hy nie meer rugby speel, of sy droom om 'n plastiese chirurg te word, kan nastreef nie (103–4). Die gerug is dat Nathalie, hoewel sy klein en fyn is, hom “aangeval” het, en die oortreder is (104, 139). Om dié rede is sy uit die skool geskors en ontvang tuisonderrig (104). Jozi vermoed dat Josef se wel-af ouers die skool betaal het om vir Nathalie te skors.

Quinn bevraagteken die aanval en gee Nathalie die voordeel van die twyfel (106): “Het hy haar probeer verkrag of iets?” (105) en “Wel, waarom anders sou sy sommer sy oog uitsteek?” (106). Quinn is bewus daarvan dat nie sy of haar vriendinne al die nodige bewyse het om te kan bepaal of Josef die werklike slagoffer in dié geval is of nie. Tog is sy bewus van die patriargale skoolkonteks en dat twee uit drie meisies (66,67%) van haar vroulike driemanskap al geteiken is deur die seuns (107). Sy het ook al 'n punteskrum ervaar en 'n ander meisie se punteskrum waargeneem. Weens haar bewustheid en die feit dat sy vir Nathalie as die aanvaller die voordeel van die twyfel gee (deur van die groeppartydigheidsbeskouing gebruik te maak), blyk dit dat sy woke is.

Nathalie vertel haar kant van die storie vir Quinn en Luna, hoewel sy aanvanklik huiwerig was om met hulle te praat – veral omdat sy as die oortreder beskou word en nie geglo is oor wat regtig gebeur het nie. Sy moes boonop 'n ooreenkoms met die skool aangaan om vir niemand van haar en Josef se insident te vertel nie (139–41). Dit blyk dat sy en Josef verskeie formele prosedures gevolg het, maar dat sy as slagoffer nie hierdeur beskerm is of die voordeel van die twyfel gegee is nie. Dit stem ooreen met die feit dat baie slagoffers regoor die wêreld nooit hul aanrandings rapporteer nie, omdat dit nie noodwendig tot geregtigheid lei nie.

Volgens Nathalie was sy op 'n afspraak met Josef toe hy haar bedwelm het (12, 145) en probeer het om 'n stukkie van haar hare, sonder haar toestemming, af te knip (145). Sy het geskrik toe sy die skêr sien en hy oor haar geleun het; en uit vrees het sy na die skêr gegryp. Dit het ongelukkig daartoe gelei dat sy in haar bedwelmdede toestand die skêr in sy oog gesteek het (12, 145).

Die haarknip-praktyk is deel van die Sambok-praktyk (145) wat vanaf die 1920's al bestaan (146). Blykbaar gee 'n Brother 'n meisie een Zam-Buk-blikkie met 'n liefdesbriefie of geskenkie en verwag hulle iets soortgelyks terug in dié blikkie (146). Hoe meer persoonlik of sentimenteel die meisie se geskenk is, hoe beter. Daarom is 'n stukkie hare die perfekte geskenk wat 'n Brother kan kry (146). Ons meen dat die haarknip-aksie meer simbolies gelees kan word, naamlik dat die neem of knip van hare as die neem van die meisie se maagdelikheid beskou kan word.

Nathalie vertel dat sy reeds 'n stukkie van haar hare in 'n Zam-Buk-blikkie gesit het vir Josef nadat hy daarvoor gevra het (10, 146–7). Sy het aanvanklik geweier, maar uiteindelik besluit om hom te verras omdat sy van hom gehou het (141, 145). Voordat sy die blikkie vir hom kon gee, het hy die skêr uitgehaal om haar hare self te knip en vir hom te neem (10, 146–7). Dit maak die situasie tragieser: sy sou vir hom gee wat hy wou hê, maar steeds het hy iets van haar probeer neem sonder toestemming. Hierdie voorval is 'n voorbeeld wat wys dat seksuele oortreders nie toestemming vra nie en glo dat hulle 'n reg op vroue (of ander) se liggame het.

Die Nathalie-Josef-insident wys hoe die skuld in patriargale kontekste op die slagoffer en nie die oortreder nie geplaas word. Nathalie voel onder andere dat sy Josef se toekoms geruïneer het (141) en sy dring daarop aan dat hy 'n “goeie ou” is (145). Haar skuldgevoelens dra by tot die feit dat sy baie maer is (138–9) en “hartseer” lyk (140) en dat sy emosionele skade weens

die insident opgedoen het. Luna herinner Nathalie dat Josef, met sy wel-af gesin, heel waarskynlik steeds beter af is as hulle en dat hy meer geleenthede weens sy ouers se konneksies sal kry (141). Dit beklemtoon die idee dat hy as man in 'n patriargale samelewing verskeie voorregte geniet.

Tog kan Josef, as manlike karakter, moontlik as 'n slagoffer van die Brothers se tradisies en die patriargale sisteme by Excellentia beskou word, omdat hy sy oog (en toekomsdroom en rugby as stokperdjie) verloor en Quinn noem dat hy 'n "loner" is (148). Só word daar geïnsinueer dat hy moontlik deur die Brothers (die Subjekte), as verteenwoordigers van die dominante orde van patriargie, weens sy fisieke gestremdheid en die feit dat hy deur 'n meisie (Nathalie) fisiek oorpompel is, verwerp is en as die Ander beskou word.

Juffrou Roux is die ander ontvanger van 'n Zam-Buk-blikkie. Soos Quinn, is sy nuut by die skool en Quinn stel dat dié juffrou met haar eksentrieke kleredrag nie inpas by die "statige ou skool" nie (22). Dit impliseer dat sy nog nie gekonformeer het met die skool se tradisies en praktyke nie. Haar buitelanderskap laat haar, soos Quinn, toe om die skool meer objektief te evalueer. Dit verduidelik hoekom sy besorgd is oor Quinn (59, 154) en haar waarsku teen die sjarmante hartebreker, Dylan (156, 158, 160, 178), van wie Quinn begin hou (118, 120–1, 144, 150, 162). Boonop stel Juffrou Roux aan Quinn dat die skool se tradisies en geheime skadelik is (178).

Juffrou Roux nooi Quinn een aand na haar woonstel in die koshuis (154) waar sy Quinn waarsku teen Dylan. Quinn sien dan 'n Zam-Buk-blikkie in die juffrou se woonstel (157). Na hierdie kuier begin Quinn toenemend vermoed dat die juffrou meer weet oor die skool, die Brothers en selfs Dylan as wat sy laat blyk (158, 160, 169). Eers later, wanneer Quinn besef Dylan is 'n Brother en dat hy haar manipuleer en seksueel uitgebuit het (afd. 4.3.3), vind sy uit wat Juffrou Roux weet.

Wanneer Quinn vir Juffrou Roux van haar insident met Dylan (en die sleutelgat-tradisie [afd. 4.3.3]) vertel, noem Juffrou Roux uiteindelik dat Dylan net "vreemd" teenoor haar opgetree het. Hy het met haar gaan gesels tydens 'n "social" en vir haar 'n Zam-Buk-blikkie gegee met 'n liefdesnota in ("My heart has no idea how old your heart is") (178–9).

Hoewel Juffrou Roux geweet het dat hy sy "luck" met haar probeer en dit 'n oortreding is, het sy hom steeds die voordeel van die twyfel gegee en geglo dat hy "eintlik 'n oulike ou" is (179). Selfs Quinn probeer aanvanklik om Dylan se oortreding te verdedig. Sy wonder of hy slegs deelneem aan die Sambok-tradisie om die geldprys te wen (afd. 4.3.3) sodat hy universiteit toe kan gaan omdat sy ouers nie wel-af is nie (118, 180).

Dylan word uitgemaak as oortreder en terselfdertyd as slagoffer van sy omstandighede. Om Dylan as slagoffer uit te beeld, word as problematies beskou teen die agtergrond van #MeToo, want ongeag wat sy redes is, het hy steeds vir Juffrou Roux en Quinn (die slagoffers van seksuele geweld) skade aangedoen. Tog kan Quinn hier terselfdertyd as woke gesien word, want sy gebruik alle inligting en bewyse tot haar beskikking om hom binne sy omstandighede of konteks te evalueer. Boonop word hy as slagoffer van patriargie en moontlik ander onregverdige sisteme (wat nepotisme, waarby diegene soos Schalk baat, insluit) beskou.

Om te bepaal of Dylan slagoffer, oortreder, of hibriede figuur van beide is, word die sleutelgat-tradisie vervolgens bespreek.

4.3.3 Die sleutelgat-tradisie

In *Quinn se jaar van kwik* is Quinn 'n slagoffer van die geheime sleutelgat-tradisie. Sy sluip een aand uit die meisieskoshuis uit om by Dylan, in sy koshuiskamer, te kuier. Dylan is die een wat die alleentyd met Quinn inisieer (133, 159). Maar Quinn, wat “sexy en waaghalsig” voel (161) stem in en is vooraf bereid om tot “second base” te gaan (159).¹⁵

In sy kamer is Dylan baie vleierend. Hy stel haar gerus wanneer sy twyfel oor hoekom hy van haar hou en nie reeds 'n meisie het nie (163–4). Soos dinge vorder, wil hy die ligte aanhou want hy wil “alles van haar sien” en dit in sy geheue “bewaar” (163). Quinn en Dylan word onderbreek deur 'n geluid in die kamer, maar Dylan skryf dit toe aan rotte (165). Daar word nooit uitgebrei oor hoe ver dié twee gegaan het nie, maar daar is geen teken dat Quinn ongemaklik voel en haar toestemming terugtrek nie.

Hoewel Quinn glo dat haar afspraak met Dylan goed gegaan het, kry sy die volgende oggend vroeg 'n onverwagse oproep van Schalk (170) wat vra wat tussen haar en Dylan gebeur het want dit was nie so “privaat” soos wat Quinn geglo het nie. Twee matriekseuns het in Dylan se kas weggekruip en Dylan en Quinn se “gevyery” dopgehou (171). Só vertel Schalk haar dat sy 'n slagoffer van die Brothers se sleutelgat-tradisie is (171) en dat dié storie besig is om onder die seuns te versprei (172). Dit is wanneer sy besef dat Dylan, die “goeie” en “realistiese” ou wat sy gedink het sy kan vertrou, 'n Brother is.

Ongelukkig word Schalk, sonder sy medewete, hierby betrek. Die graad 8 wat hy mentor en deur die Brothers uitgekies is, het Schalk se boor geleen en gebruik om die loergate in Dylan se kas te boor (172). Schalk het nie geweet waarvoor die boor gebruik gaan word nie (172) en só is hy in die proses misbruik deur die Brothers en is 'n slagoffer van hul patriargiale tradisies. Dié misbruik deur die Brothers dra moontlik by tot Schalk se keuse om, soos die meisies, teen die Brothers in opstand te kom en voor die skoolhoof te getuig (205).

Schalk troos die emosioneel uitgeputte Quinn wat glo dat sy 'n fout gemaak het en skaam en skuldig voel nadat sy uitvind dat sy afgeloer is (199). Dit is Schalk wat haar herinner dat seksuele behoeftes normaal is en dat dit, en om iemand te soen, nie iets is om oor skaam te wees nie. Hy sê dat Dylan en die seuns wat afgeloer het, die skuldiges is (201). Schalk word daarom as 'n woke manlike karakter uitgebeeld. Hy is bewus daarvan dat meisies soos Quinn uitgebuit en gemanipuleer word deur “undercover assholes” soos Dylan (201) en dat die skuld in 'n patriargale konteks dikwels op vroue geplaas word.

Aan die einde van die verhaal word die Brothers uiteindelik ontbind en van die seuns verlaat die skool (afd. 4.4.2). Quinn sien toevallig vir Dylan alleen by die bushalte waar hy sit en wag (241). Hy probeer haar oortuig dat sy gevoelens vir haar eg is. Quinn is egter nie oortuig of beïndruk nie en noem slegs dat iemand wat regtig omgee oor iemand anders, nie só sou optree nie (241). Wat opvallend is van hierdie laaste gesprek tussen die twee, is dat hy nie skuld wil erken nie en haar nooit om verskoning vra nie. Hy beskou homself nie as die oortreder nie en glo moontlik dat hy as man die reg het om vroue soos Quinn en Juffrou Roux vir sy eie voordeel uit te buit. Gebaseer hierop, kan hy nie soseer as slagoffer beskou word nie. Sy slegte omstandighede by die huis en finansiële status dien nie as verskoning vir hoekom hy ander skade aandoen nie.

4.3.4 Die verspreiding van foto's sonder toestemming

Steelfoto's van Jozi in die stort is sonder haar toestemming geneem en versprei (100–1). Sy het niemand hiervan vertel nie, omdat niemand haar vantevore wou glo dat Luna se broer, Jake, haar “harass” (100) het en haar vir ’n “hand job” gevra het nie (97, 101). Selfs Luna, wat haar vriendin was, het besluit om haar broer se woord bo Jozi s’n te glo (101) en was nie bereid om bewyse rondom die insident in te samel nie. Hieruit is dit duidelik dat die voordeel van die twyfel of moreel verhewe posisie nie aan die slagoffer (Jozi) behoort nie.

Luna se vertrouwe in haar “toolbox” verdwyn wanneer sy eksplisiete foto's van haarself vir Jaco (’n Brother) stuur, omdat sy onder die indruk was dat hulle van mekaar hou. Jaco het sonder haar toestemming en wete die foto's aan ander seuns gestuur en só het dit deur die skool gesirkuleer (95–6). Hiermee word daar geïmpliseer dat meisies, soos Luna, nooit in die eerste plek enige mag gehad het nie en dat enige iemand (ongegag of hulle positief of negatief teenoor patriargie voel) ’n slagoffer kan wees.

Tog weier Luna om soos ’n slagoffer te voel (99) en sy is veral daarna gemotiveerd om geregtigheid vir haarself en ander slagoffers te kry (100). Quinn vergelyk haar met ’n feniks wat “verrys uit die as van haar oordeelsfout” (100). Hieruit blyk dit dat Luna se bewustheid toegeneem het. Sy raak van die feit dat sy seksueel uitgebuit is bewus en is boonop bereid om teen die Brothers op te tree en daarom kan sy ná dié insident as woke beskou word.

4.4 Sosiale bewegings by *Excellentia*

Daar is verskeie individuele vroulike slagoffers in hierdie verhaal, soos Quinn, Jozi, Luna, Nathalie en Juffrou Roux. Dié slagoffers begin om as kollektief saam te staan en hul eie #MeToo-beweging tot stand te bring. Die #MeToo beweging van die leerders word dus as subtema bespreek. Die #NotAllMen-beweging word as tweede subtema betrek, omdat seuns soos Schalk (wat ’n indirekte slagoffer van patriargie is), ook aan die #MeToo-beweging deelneem.

4.4.1 Die #MeToo-beweging

Dit is hoofsaaklik Quinn, Luna en Jozi wat die “revolusie” teen die Brothers en die skool wat patriargale norme in stand hou, begin (224).¹⁶ Quinn is reeds van die begin af, of ten minste na haar punteskrum, bewus daarvan dat sy slegs een meisie van ’n groter groep slagoffers is (84). Quinn doen onder andere haar eie “wiskunde-som” en besef dat meer as 66% van meisies by die skool slagoffers is van die Brothers en seksuele geweld (107). Teen die einde van die verhaal stel Quinn voor dat hulle al die vroulike leerders die geleentheid gee om hul ervarings te deel: “Julle weet, soos om ’n #MeToo-verklaring te maak [nie?]” (153).

As ’n kollektief, verkies sommige vroulike karakters om anoniem te bly wanneer hulle hul ervarings deel deur dit neer te skryf en in die pienk boks (met die frases “Fight like a girl!” [185] en “Baklei soos ’n meisie!” [190] op) te plaas (187–95).

Ten spyte van hul anonimiteit, en dat daar meisies is wat nie slagoffers was nie of selfs die punteskrums as prettig beskou, word elke gedeelde ervaring as waardevol beskou en dien dit as “bewysstukke” teen die Brothers (195). Baie meisies teken die petisie wat vra dat diegene wat skuldig aan seksuele teistering bevind word, gestraf moet word (188). As kollektief skep hulle eerstens bewustheid van die Brothers se patriargale tradisies wat nooit deur die skool aangepak

word nie. Só tree hulle as 'n groep op om die Brothers verantwoordbaar te hou en die patriargale sisteem van die skool te beveg (187). Die skoolmeisies se beweging eggo die #MeToo-beweging, want as kollektief deel die individuele slagoffers hul ervarings met mekaar; hulle ondersteun mekaar; kritiseer die betrokke instelling, sisteme en tradisies; en van die slagoffers ontbloot selfs die oortreders deur hulle op die naam te noem.

Met die petisie, asook die geskrewe ervarings van die meisies en die drie vriendinne se eie ervarings, volg hulle 'n formele proses van rapportering. Hulle glo dat die “tasbare bewyse” van 'n groot groep slagoffers maak dat hulle geglo sal word (149) en nie bestempel sal word as “histeriese, bitterbek-meisies wat oorreeger” nie (153). Hulle, asook Schalk en Juffrou Roux, gaan na die skoolhoof toe waar hulle teen die Brothers getuig. Hulle neem die boks (met gedeelde ervarings op skrif) en die petisie saam. Boonop word Luna se oorbeskermende ouers by die gesprek betrek om seker te maak dat niks toegesmeer word nie (195–6). Dit is duidelik dat die groep seker maak dat hulle die formele proses volg en dat hul saak teen die Brothers waterdig is. Hierdie kollektiewe saamstaan teen die Brothers en die volg van formele prosesse is veral belangrik siende dat Nathalie (met haar individuele ervaring) nie geglo is nie en die skool 'n reputasie het dat die oortreders (dikwels die mans) se kant van die verhaal bo dié van die slagoffers geglo word.

4.4.2 #NotAllMen by *Excellentia*

Die skoolhoof erken dat die saak wat hulle teen die Brothers maak ernstig is (220). Tog is hy onseker oor hoe “sulke oulike jong mans” oortreders kan wees (221). Luna se ouers wys daarop dat oortreders dikwels “goeie mans” as rookskerm gebruik en hulle meen dat dit tyd is om die oortreders te “straf” (221). Die skoolhoof wat aanvanklik nie kan glo dat die seuns oortreders is nie, stem saam met kritiek wat teen die #NotAllMen-diskoers gelug word. Mans, of hulle oortreders is of nie, moet hul selfsugtige behoefte om as “goed” beskou te word opsy skuif om die groter sistemiese probleem en patriargie af te takel. Boonop beteken dit nie dat “goeie” mans, of dié wat op sekere gebiede goeie presteerders is of populêr is, outomaties onskuldig is en eties en respekvol teenoor ander optree nie.

Om aan te sluit by die #NotAllMen-idee, verwys ons byvoorbeeld na hoe Quinn vir Schalk en Dylan met mekaar vergelyk. Albei is sjarmant en flirt met Quinn, maar hul intensies, soos Quinn en die leser mettertyd uitvind, is baie verskillend. Schalk stel werklik in Quinn belang. Ongeag sy gevoelens, is hy bereid om eers haar vriend te wees wat haar tydens haar ondersoek van die Brothers en haar insident met Dylan ondersteun en beskerm (89, 91, 124, 161, 200). Dylan, van wie Quinn amper dadelik begin hou het, het eintlik 'n agenda van sy eie. Tog het Quinn aanvanklik geglo dat Dylan logieser en basies betroubaarder as die “gawe” (66) en “dierbare” (150) Schalk is. Ook Juffrou Roux was onder die indruk dat Dylan 'n “goeie” ou is.

Quinn vind egter tot haar skok uit dat Dylan as “goeie” seun 'n Brother is en dat hy haar misbruik het. Die feit dat Dylan 'n Brother is wat deelneem aan patriargale praktyke en tradisies beklemtoon die idee dat ongeag of iemand as “goed” of “sleg” voorkom, hy 'n oortreder kan wees.

Gelukkig kyk die skoolhoof verby Dylan (en moontlik ander Brothers) se “goeie-man”-fasade. Hy bedank Quinn-hulle vir hul dapperheid (“vrouemoed”) en stel dat hy en die beheerliggaam die “vrot appels” sal identifiseer en verantwoordbaar sal hou (222, 231). Hy bly, tot Quinn-hulle se verligting, by sy woord en die Brothers word amptelik “ontbind” (231). Die nuwe skoolhoof het soos ander nuwelinge (Quinn en Juffrou Roux) nog nie heeltemal met die onder-

drukkende en konserwatiewe skoolsisteme gekonformeer nie. Daarom kan hy nie net wegkyk nie. Die skoolhoof het, nadat hy bewus geword het van die Brothers se meer skadelike praktyke en tradisies, die nodige stappe gevolg om patriargale en skadelike sisteme af te takel en só kan hy as woke beskou word.

Daar word nooit direk gestel wat die nagevolge van die Brothers se ontbinding is nie, maar dit blyk dat Dylan (en 'n paar ander seuns) die skool vir 'n onbekende tydperk moet verlaat (235). Dit kan wees dat Dylan moontlik sy krieketbeurs weens sy wangedrag verloor het of dat hy geskors is (tydelik of permanent) oor sy seksuele oortredings. Die aftakeling van die Brothers se patriargale sisteem (waaruit hulle voordeel getrek het en boonop ander skade aangedoen het), en die feit dat van hulle die skool verlaat, laat ons vra of hulle deur die skool se woke optrede gekanselleer is of nie.

Die verwydering van die seuns uit 'n omgewing waar hulle mag en invloed gehad het, wys dat hulle in 'n sekere mate gekanselleer is. Indien hulle weer mag terugkeer skool toe, sal die ander leerders se reaksies daaromtrent die sukses van die kansellering bepaal. Indien hulle weer verwelkom word, sal dit beteken dat hulle nie al hul invloed verloor het nie en nie suksesvol gekanselleer is nie.

Boonop is Dylan selfsugtig, aangesien hy nooit vir Quinn om verskoning vra nie en haar eerder probeer oortuig dat hy wel goeie intensies met haar gehad het. Hy beskerm eerder sy eie reputasie. Sy deelname aan skadelike praktyke (bv. die Sambok-tradisie waarvoor hy geld kan wen) wys dat hy moontlik die patriargale sisteem van die Brothers in stand sal wil hou, sodat hy daarby kan baat.

Waar Dylan nooit om verskoning vra nie, vra Josef wel vir Nathalie om verskoning vir sy daade teen haar. Hy glo blykbaar dat hy dit verdien het om sy oog te verloor (236). Dit wil voorkom asof hy (anders as Dylan) verantwoordelikheid neem vir sy oortredings en sy deelname aan die skadelike tradisies, asook sy daade teen Nathalie berou. Daar word wel nooit genoem of hy die skool moet verlaat nie. Sy verskoning word boonop deur 'n simpatieke Nathalie aanvaar. Die feit dat sy slagoffer sy verskoning aanvaar en dat hy self berou toon, laat dit voorkom asof hy nie gekanselleer word nie. Josef kan egter self as slagoffer beskou word: hy verloor sy oog as gevolg van 'n patriargale tradisie en dit blyk dat hy nou moontlik deur die Brothers verwerp is, omdat hy moontlik weens sy fisieke gebrek nie meer aan hul standarde voldoen nie.

Die verhaal wys dat dit waar is dat nie alle mans, soos Schalk, “sleg” is nie en self slagoffers van patriargie is. Tog is daar diegene, soos Dylan, wat baat vind by patriargale sisteme en dus baie het om te verloor indien iets soos die #MeToo-beweging dit sou uitdaag. Bygesê suggereer die verhaal (aan die hand van Juffrou Roux) dat meisies boonop nie altyd onskuldig is nie en onvanpaste seksuele gedrag teenoor mans kan toon.

4.5 Samevatting van hierdie afdeling

Uit afdeling 4 lyk dit asof *Quinn se jaar van kwik* verskeie tipes seksuele geweld uitbeeld. Die verhaal is in die eerste plek woke, omdat dit die tipiese “rape script” uitbrei en wys dat enige iemand 'n slagoffer van seksuele geweld (in verskeie vorms), maar ook van patriargie, kan wees. Boonop blyk dit dat die uitbeeldings en hantering van seksuele geweld deur Quinn en haar vriende op 'n woke wyse uitgebeeld is. Nie net behoort die moreel verhewe posisie aan die slagoffers nie, maar die karakters staan as kollektief saam om sodoende die groter patriargale sisteme

(wat tradisies insluit) uit te daag. Só kry hulle, met hul eie #MeToo-beweging, geregtigheid vir die slagoffers en neem die skool die nodige aksie om die skool se patriargale praktyke uit te roei. Voorts word die Brothers verantwoordbaar gehou, en moontlik gekanselleer, oor hul oortredings.

5. Gevolgtrekking

Die artikel, met behulp van 'n tematiese ontleding, het ondersoek ingestel na hoe sensitiewe en woke kwessies soos seksuele geweld en die #MeToo-beweging in *Quinn se jaar van kwik* hanteer is.

Om die tematiese ontleding uit te voer, is daar deduktief én induktief te werk gegaan. Daarvoor is kodes wat met seksuele geweld skakel direk vanuit die teks geïdentifiseer, maar dit moes ook skakel met die literatuuroorsig – dus diskoerse oor seksuele geweld en sosiale bewegings wat binne patriargale kontekste voorkom en dikwels ook met wokeness geassosieer word.

In die artikel is daar verduidelik dat diskoerse oor seksuele geweld dikwels deel vorm van omstrede diskoerse oor wokeness – veral omdat seksuele geweld 'n vorm van onderdrukking in byvoorbeeld patriargale kontekste is en wokeness, as ideologie, onderdrukking onder die vergrootglas plaas. Boonop word sosiale bewegings, soos die #MeToo-beweging wat bewustheid ten opsigte van seksuele geweld wil bevorder, betrek in woke diskoerse. Nóg 'n aspek van #MeToo wat genoem is, is dat dit slagoffers in patriargale kontekste die geleentheid bied om saam met ander as kollektief op te tree teen seksuele geweld en hul oortreders. Hierdie beweging verskaf ondersteuning aan slagoffers en het die potensiaal om sisteme en instellings wat onderdrukking in stand hou en seksuele geweld nie ernstig opneem nie, te kritiseer en uit te daag. Die beweging het kritiek ontvang wat gelei het tot die #NotAllMen-beweging wat in die artikel bespreek is. Daar is genoem dat hoewel nie alle mans oortreders of “sleg” is nie, daar wel diegene (mans en vroue) bestaan wat vanuit 'n “not-knowing” of onbewuste/nie-woke toestand optree en só onderdrukkende sisteme in stand hou.

Die artikel het insgelyks genoem dat wokeness sinoniem met bewustheid is. Wokeness as sosiale bewustheid is bespreek, asook die groeppartydigheidsbeskouing. Laasgenoemde beklemtoon dat ware woke individue nie performatief is nie en logies redeneer voordat hulle ander dadelik as slagoffer of oortreder brandmerk en hulle kanselleer. Dit wil sê dat woke individue bewus is van die feit dat mans ook slagoffers en vroue ook oortreders kan wees. Seksuele geweld en wat dit insluit (soos seksuele aanranding en teistering) is onder die loep geneem.

Met voorafgaande in gedagte is die kodes vanuit die jeugverhaal uiteindelik so georganiseer om die volgende drie hooftemas te vorm: Excellentia as onderdrukkende ruimte; patriargale tradisies, norme en praktyke; en sosiale bewegings by Excellentia. Die tweede hoofteema bestaan uit die volgende vier subtemas (waarvan die eerste drie telkens ooreenstem met 'n tradisie van die Brothers): die punteskrams, die Sambok-tradisie, die sleutelgat-tradisie en die verspreiding van foto's sonder toestemming. Die derde hoofteema bevat die #MeToo-beweging en #NotAllMen by Excellentia as subtemas.

Ons meen dat die drie hooftemas ook met mekaar in verband gebring kan word: die leerders se sosiale beweging (wat herinner aan #MeToo) word juis gestig om sodoende die patriargale norme en waardes van die Brothers uit te daag. Dit vind plaas binne die patriargale ruimte van Excellentia. Dit blyk daarom dat die verhaal, met die drie hooftemas, 'n breë dog genuanseerde

oorsig oor wat seksuele geweld is aan lesers gee. Die verhaal fokus nie slegs op die insidente wat as aanranding of teistering beskou kan word nie, maar bring al die insidente in verband met mekaar binne die konteks waarbinne dit plaasvind. Só word daar beklemtoon dat seksuele geweld, as vorm van onderdrukking, deur sisteme (indien dit nooit uitgedaag word nie) in stand gehou kan word. Tog word daar deur middel van die verhaal, waar die leerders hul eie (en suksesvolle) sosiale beweging stig, voorgestel dat sisteme uitgedaag en verander kan word.

In die jeugverhaal word verskeie vorme van seksuele geweld (wat aanranding en teistering insluit) uitgebeeld aan die hand van verskeie tradisies en insidente wat onder die karakters plaasvind. Met die uitbeelding van diverse vorme van seksuele geweld word lesers bewus van die feit dat daar nie slegs een “rape script” bestaan nie en dat enige iemand, weens verskeie dade, ’n slagoffer van seksuele geweld kan wees. Hierdie verhaal wil, volgens ons, jong lesers se bewustheid van seksuele geweld verhoog.

Die meeste van die seksuele geweld wat in die verhaal uitgebeeld word, word as seksuele teistering beskou. Baie van die meisies (soos Quinn) voel veral ongemaklik met die wete dat hulle enige tyd en plek deur ’n punteskrum geteiken kan word. Hul vrees binne ’n omgewing waar hulle veronderstel is om veilig te voel, affekteer weer ander aspekte van hul lewens. Quinn sukkel byvoorbeeld op kognitiewe vlak om op haar skoolwerk te konsentreer nadat die seuns haar, ironies genoeg, “gif” noem (47).¹⁷ En op emosionele vlak is dit duidelik dat sy na die punteskrums waar sy geobjektiveer word, baie ontsteld is.

Jozi, as sportiewe meisie, word weer geboelie of eintlik verbaal geteister deur seuns soos Boshoff en Simon. Hulle meen dat sy aggressief en onvroulik is. Boonop vra hulle selfs of sy ooit “bloei”, oftewel menstrueer (212–3). Dié seuns het daarom stereotipiese idees van vroulikheid wat betref fisieke voorkoms en geaardheid. Deur Jozi se vroulikheid af te breek en onvanpaste en ongewenste vrae te vra, maak hulle haar uit as die Ander. Só dra hulle by tot die instandhouding van stereotipes. Dié seuns, met hul stereotipiese idees, word nie as woke beskou nie.

Die verspreiding van foto’s sonder toestemming is ’n voorbeeld van nie-verbale seksuele aanranding. Dit is egter ook teistering, omdat dit slagoffers ongemaklik laat voel in die skoolomgewing wat veronderstel is om veilig te wees. ’n Verdere voorbeeld is Quinn wat afgeloer word in Dylan se kamer vir die sleutelgat-tradisie.

Luna se broer wat ’n ongewenste seksuele guns van Jozi gevra het, dien as voorbeeld van verbale seksuele aanranding. Een van die meisies wat haar punteskrumervaring neergeskryf het, het genoem dat die seuns kommentaar gelewer het op haar fisieke voorkoms – spesifiek haar lippe en borste.

Fisieke seksuele aanranding vind plaas tydens Nathalie se insident met Josef, omdat hy haar hare wil knip en op ’n fisieke vlak iets van haar, sonder haar toestemming, probeer neem. Die feit dat hy haar moontlik bedwelm het, beklemtoon dat hy nie van plan was om haar toestemming te vra nie. Hierdie insident word as teistering beskou en het langtermyngevolge vir Nathalie. Nie net word sy as oortreder uitgemaak nie, maar sy moet die skool verlaat. Dit lei daartoe dat sy geïsoleer word (108) en dus skade aangedoen word op ’n sosiale vlak. Fisiek lyk sy nie gesond en gelukkig nie (139). Eers na die Brothers se ontbinding en Josef wat haar om verskoning vra, begin sy beter lyk (236).

Die Sambok-tradisie behels dat die seuns vir meisies en onderwysers 'n "geskenk" (die blikkie en nota wat romanties of seksueel van aard is) gee. Hulle verwag eintlik 'n geskenk terug en so plaas hulle sosiale druk op hul teikens. Nathalie stel onder andere dat sy aanvanklik Josef se versoek vir 'n stukkies van haar hare as vreemd beskou het. Tog het sy, om hom gelukkig te maak, vir hom 'n stukkies van haar hare afgesny. Hierdie sosiale druk wat op slagoffers geplaas word maak dit, gebaseer op die WGO se definisie, 'n voorbeeld van seksuele geweld.

Ons meen dat dit duidelik is dat die jeugverhaal verskeie vorme van seksuele geweld uitbeeld en dit as verkeerd bestempel. Hiermee word lesers se bewustheid daarvan bevorder. Gepaard met 'n toename in bewustheid of kennis oor wat seksuele geweld is, word lesers indirek aangemoedig om seksuele geweld die hoof te bied. Nie net word lesers indirek aangemoedig om byvoorbeeld hul ervarings met hul naastes (wat hulle vertrou) soos vriende en onderwysers te deel nie, maar hulle word voorts aangeraai om formele prosesse te vertrou en te gebruik. Só word informele praktyke (soos dié van #MeToo) en formele praktyke (om formele klagtes teen die oortreder te lê) gekombineer. Die kombinasie daarvan het positiewe gevolge vir die slagoffers in die verhaal, want dit lei tot geregtigheid (asook die moontlike kansellering van oortreders) en verandering. Dit blyk dan dat die verhaal 'n etiese aspek het omdat dit vir lesers demonstreer hoe om seksuele geweld effektief te hanteer.

Nietemin wys die verhaal dat patriargie 'n slagoffer van enigiemand kan maak. Soos bespreek in afdeling 2, kan patriargie blameer word vir seksuele geweld, want binne patriargale kontekste oorheers daar onregverdigde sisteme en instellings. Hierdie sisteme bevoorreg cisgender, heteroseksuele manlike individue, sonder enige fisieke gestremdhede. Boonop word mans en vroue gesosialiseer om genderrolle in te neem. So word bostaande manlike individue dikwels in magposisies geplaas en uitgemaak as die Subjek. Dit lei daartoe dat vroue of enige iemand anders wat nie aan die patriargale standaarde voldoen nie, as die Ander, onderdruk word. Aangesien patriargale kontekste sisteme in plek het wat hoofsaaklik mans bevoordeel, dra hierdie sisteme by tot die instandhouding van seksuele geweld en is dit moeilik vir vroue (of ander) om die betrokke sisteme uit te daag.

Excellentia is 'n patriargale instelling wat die Brothers se patriargale tradisies en praktyke in stand hou. Boonop trek sowel die Brothers as die skool – as agente van patriargie – voordeel uit hierdie verhouding. Die Brothers word nooit gekonfronteer nie, en die skool behou sy "elite" reputasie en trek finansiële voordeel uit die Brothers se ouers. As gevolg hiervan, word slagoffers soos Nathalie blameer en is dit vir haar as individu nie moontlik om die Brothers of die skool uit te daag nie. Daarom moet die meisies (en seuns soos Schalk) as kollektief saamstaan en hul eie #MeToo-beweging begin want as kollektief het hulle meer mag en bewyse om die patriargale sisteem van Excellentia te kritiseer en uit te daag.

Nogtans is mans, soos Schalk en moontlik Josef, ook slagoffers van patriargie. Josef verloor sy oog, omdat hy deur Nathalie oorromp word, en Quinn noem dat hy 'n "loner" is. Sy nuwe "loner"-status kan toegeskryf word daaraan dat hy deur die Brothers verwerp is, omdat hy as seun nie meer voldoen aan hul patriargale standaarde op fisieke vlak nie.

Die Brothers gebruik onder andere Schalk se boor om loergate in Dylan se kas te boor. So word hy sonder sy toestemming betrek by hul tradisies wat weer ander (soos Quinn) skade aandoen. Bezuidenhout raak daarom ligtelik aan die #NotAllMen-diskoers en die nosie van "goeie" en "slegte" mans. Met die uitbeelding van Dylan en Schalk se karakters, illustreer sy dat om iemand as "goed" of "sleg" te etiketteer, nie regtig sinvol is nie want diegene wat "goed" lyk, soos Dylan,

kan selfsugtig en immoreel optree om hul eie doelwitte na te streef. Ten spyte van Dylan wat 'n "undercover asshole" is, gee die karakter van Schalk die leser hoop dat daar wel mense en spesifiek mans is wat bewus is van genderongelykheid en bereid is om patriargie en enige ander onregverdigde sisteme te beveg.

Net soos wat manlike karakters patriargale sisteme en tradisies uitdaag, is daar vroulike karakters, soos Luna aan die begin van die verhaal en ander anonieme meisies, wat die patriargale sisteem weer in stand wil hou. Die jeugverhaal beskou patriargie daarom vanuit 'n interseksionele en woke perspektief.

Vanuit die tematiese ontleding beskou ons *Quinn se jaar van kwik* as woke. Met die ontleding het ons bevind dat die drie hoofemas ook met mekaar in verband gebring kan word en só bied die verhaal 'n genuanseerde blik op seksuele geweld. Die verhaal wys in die eerste plek dat seksuele geweld verskeie fasette het en dat verkragting nie die enigste daad is wat as seksuele geweld beskou kan word nie. Die verskillende skadelike tradisies van die Brothers beklemtoon die bogenoemde: sommige meisies word afgeloer deur middel van die sleutelgat-tradisie en ander word fisiek of verbaal geteister deur die punteskrums. Die aparte insidente wat plaasvind weens die bestaan van die tradisies behoort uiteindelik aan dieselfde kategorie – seksuele aanranding. Boonop word die tradisies en daarom seksuele geweld binne 'n bepaalde ruimte, *Excellentia*, bestudeer. Só word daar uitgebeeld hoe onderdrukkende patriargale sisteme en instellings seksuele aanranding as vorm van patriargale onderdrukking in stand hou.

Daar word ook genuanseer te werk gegaan met die uitbeeldings van wie slagoffers is en hoe oortreders (en onderdrukkende sisteme) uitgedaag kan word. Hoewel die verhaal hoofsaaklik fokus op die aanranding van vroulike karakters, maak die verhaal dit duidelik dat manlike karakters ook slagoffers van patriargale sisteme kan wees. Die verhaal beklemtoon daarom dat enige iemand, ongeag hul gender en of hulle as "goed" of "sleg" voorkom, slagoffers of oortreders kan wees. Boonop moedig Bezuidenhout lesers indirek aan om dapper te wees en saam te staan as kollektief om seksuele geweld uit te daag. Die uitdaging van seksuele geweld sluit die uitdaging (met behulp van informele én formele praktyke) van oortreders, asook onderdrukkende praktyke, tradisies of instellings in. Sosiale bewegings soos #MeToo en die sensitiwiteit van seksuele aanranding wat dit konfronteer word daarom met bewustheid hanteer en gevolglik beskou ons hierdie verhaal as woke.

Bibliografie

- Anguiano, D. 2024. What does Harvey Weinstein's New York ruling mean for his California rape convictions? *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/world/2024/apr/25/harvey-weinstein-los-angeles-conviction> (19 Februarie 2025 geraadpleeg).
- Atkins, J.S. 2023. Defining wokeness. *Social Epistemology*, 37(3):321–38.
- Basu, R. 2019. Radical moral encroachment: The moral stakes of racist beliefs. *Philosophical Issues*, 29(1):9–23.
- Bauer, A. 2018. Jordan Peterson and the #MeToo movement. *Medium*. <https://medium.com/@andreabauer/jordan-peterson-and-the-metoo-movement-baf7e7f6da9b> (5 Februarie 2025 geraadpleeg).

- BBC News. 2023. Harvey Weinstein timeline: How the scandal has unfolded. <https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-41594672> (6 Februarie 2025 geraadpleeg).
- Beiner, A. 2020. Sleeping woke: Cancel culture and simulated religion. *Medium*. <https://medium.com/rebel-wisdom/sleeping-woke-cancel-culture-and-simulated-religion-5f96af2cc107> (19 Februarie 2025 geraadpleeg).
- Bergman, A.M. 2024. Social media and sexual abuse. *Social Media Victims Law Center*. <https://socialmediavictims.org/sexual-violence/sexual-abuse/> (5 Februarie 2025 geraadpleeg).
- Bezuidenhout, Z. 2024. *Quinn se jaar van kwik*. Midrand: LAPA Uitgewers.
- Black Lives Matter. s.j. About Black Lives Matter. <https://blacklivesmatter.com/about/> (6 Julie 2025 geraadpleeg).
- Braun, V. en V. Clarke. 2012. Thematic analysis. In Cooper e.a. (reds.) 2012.
- Britannica. 2024. Amish. <https://www.britannica.com/topic/Amish> (9 Februarie 2025 geraadpleeg).
- Caldeira, S.P. 2024. Exploring feminisms on Instagram: Reflections on the challenges and possibilities of incorporating digital methods and strategies in feminist social media research. *Journal of Digital Social Research*, 6(1):74–89.
- Cammaerts, B. 2022. The abnormalisation of social justice: “The anti-woke culture war” discourse in the UK. *Discourse & Society*, 33(6):730–43.
- Cherry, M. 2020. Solidarity care: How to take care of each other in times of struggle. *Public Philosophy Journal*, 3(1)1–12.
- Cooper, H., P.M. Camic, D.L. Long, A.T. Panter, D. Rindskopf en K.J. Sher (reds.). 2012. *APA handbook of research methods in psychology, vol. 2: Research designs: Quantitative, qualitative, neuropsychological, and biological*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Cupido, B. 2025. Verkrag-, korrupsieklagte teen polisie: “Gautengers word verraai”. *Netwerk24*. <https://www.netwerk24.com/netwerk24/nuus/misdaad/verkrag-korrupsieklagte-teen-polisie-gautengers-word-verraai-20250206> (19 Februarie 2025 geraadpleeg).
- De Klerk-Luttig, J. 2024. Jeanette de Klerk-Luttig: Só sypel “wokeness” skole binne. *Netwerk24*. <https://www.netwerk24.com/netwerk24/stemme/menings/jeanette-de-klerk-luttig-so-sypel-wokeness-skole-binne-20240111> (19 Februarie 2025 geraadpleeg).
- Douthat, R. 2020. 10 theses about cancel culture. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2020/07/14/opinion/cancel-culture-.html%20%20> (19 Februarie 2025 geraadpleeg).
- Farrell, J. 2024. AI driving “explosion” of fake nudes as victims say the law is failing them. *Sky News*. <https://news.sky.com/story/ai-driving-explosion-of-fake-nudes-as-victims-say-the-law-is-failing-them-13267459> (5 Februarie 2025 geraadpleeg).
- Gillet, F. en L. Gozzi. 2024. Gisèle Pelicot’s ex-husband jailed for 20 years in mass rape trial. *BBC News*. <https://www.bbc.com/news/articles/c89xde5qzvgo> (4 Februarie 2025 geraadpleeg).

Go ask Alice!. 2025. What are the (sexual) bases? <https://goaskalice.columbia.edu/answered-questions/what-are-sexual-bases> (12 Februarie 2025 geraadpleeg).

Gonzales, M. 2023. The meaning of “woke”. *SHRM*. <https://archive.hshsl.umaryland.edu/entities/publication/7f0ed989-9cdb-4751-88a6-56f997e413fe> (19 Februarie 2025 geraadpleeg).

Green, P. 2024. 5 boeke waarin sosiale media karakters se optrede beïnvloed. *Sarie*. <https://www.netwerk24.com/sarie/boeke/5-boeke-waar-in-sosiale-media-karakters-se-optrede-beïnvloed-20240627> (5 Februarie 2025 geraadpleeg).

Haidt, J. 2022. Why the past 10 years of American life have been uniquely stupid. *The Atlantic*. <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2022/05/social-media-democracy-trust-babel/629369/> (6 Februarie 2025 geraadpleeg).

Han, L. en Y. Liu. 2024. #metoo activism without the #MeToo hashtag: Online debates over entertainment celebrities' sex scandals in China. *Feminist Media Studies*, 24(4):657–74.

Harmon, S. 2019. “Me Too” beats “big dick energy” as Macquarie Dictionary’s 2018 word of the year. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/world/2019/jan/15/me-too-named-2018-word-of-the-year-by-australias-macquarie-dictionary> (1 Februarie 2025 geraadpleeg).

Ivanova, I. 2023. Twitter is now X. Here’s what that means. *CBS News*. <https://www.cbsnews.com/news/twitter-rebrand-x-name-change-elon-musk-what-it-means/> (20 Februarie 2025).

Jaffe, A., I. Cero en D. DiLillo. 2021. The #MeToo movement and perceptions of sexual assault: College students’ recognition of sexual assault experiences over time. *Psychology of Violence*, 11(2):1–21.

Jaffe, S. 2018. The collective power of #MeToo. *Dissent*, 65(2):80–7.

Leeder, A. 2020. A response to *All Lives Matter*. *Citizen Network*. <https://citizen-network.org/library/a-response-to-all-lives-matter.html> (6 Julie 2025 geraadpleeg).

Lourens, A. 2024. Wokeness en politieke korrektheid met spesifieke fokus op Zelda Bezuidenhout se *Die 3 van ons* (2021) en *Toe ons oneindig was* (2020). *Tydskrif vir Nederlands en Afrikaans*, 31(1):94–119.

—. 2025. ’n Ondersoek na wokeness in die Afrikaanse jeugliteratuur: ’n Gevallestudie van Zelda Bezuidenhout se jeugboeke. MA-verhandeling, Universiteit Stellenbosch.

Louw, M. 2024. Deveney Nel: ’n Stelsel wat kinders knou. *Rapport*. <https://www.netwerk24.com/netwerk24/nuus/aktueel/n-stelsel-wat-kinders-knou-20240914> (5 Februarie 2025 geraadpleeg).

Mashamaite, M. 2025. #JusticeForCweCwe: Petition surges to more than 670,000 signatures as support grows nationwide. *Times LIVE*. <https://www.timeslive.co.za/news/south-africa/2025-03-31-justiceforcwecwe-petition-surges-to-more-than-670000-signatures-as-support-grows-nationwide/> (28 Mei 2025 geraadpleeg).

Me too. s.j. History and inception. <https://metoomvmt.org/get-to-know-us/history-inception/> (31 Januarie 2025 geraadpleeg).

- Murphy-Oikonen, J., K. McQueen, A. Miller, L. Chambers en A. Hiebert. 2020. Unfounded sexual assault: Women's experiences of not being believed by the police. *Journal of Interpersonal Violence*, 37(11/12):1–25.
- Nau, C., M. Patel, A. Quan-Haase en J. Zhang. 2024. Putting people first: Unpacking the relationship between social media influencers and feminism. *Proceedings of the Association for Information Science & Technology*, 61(1):1051–4.
- Ng, E. 2020. No grand pronouncements here. Reflections on cancel culture and digital media participation. *Television & New Media*, 21(6):621–27.
- Noge, M.T. 2014. Evaluating patriarchy and gender inequality in an era of democracy: case of South Africa. MA-verhandelng, Noordwes Universiteit.
- Norris, P. 2023. Cancel culture: Myth or reality? *Political Studies*, 71(1):145–74.
- O'Neill, R. 2022. Notes on not knowing: male ignorance after #MeToo. *Feminist Theory*, 23(4):490–511.
- Ortner, S.B. 2022. Patriarchy. *Feminist Anthropology*, 3:307–14.
- Overell, R. 2024. *Don't Worry Darling*: The anxious question of what women want after #MeToo. *Journal for Psychoanalysis of Culture and Society*, 29(3):343–60.
- Piurko, Y., S.H. Schwartz en E. Davidov. 2011. Basic personal values and the meaning of left-right political orientations in 20 countries. *Political Psychology*, 32(4):537–61.
- Prinsloo, S. 2006. Sexual harassment and violence in South African schools. *South African Journal of Education*, 26(2):305–18.
- Purnell, D. 2019. #Me(n)Too: Storying a male-on-male sexual assault. *Journal of Loss and Trauma*, 24(3):226–37.
- Racco, M. 2018. Not all men: Why does #MeToo make some men angry? *Global News*. <https://globalnews.ca/news/4177138/metoo-men-angry/> (7 Februarie 2025 geraadpleeg).
- Rios-Gonzalez, O., A. Torres, E. Aiello, B. Coelho, G. Legorburo-Torres en A. Munte-Pascual. 2024. Not all men: The debates in social networks on masculinities and consent. *Humanities & Social Sciences Communications*, 11(67):1–10.
- Rodríguez-García-de-Cortázar, A., I. González-Calo en C. Gómez-Bueno. 2024. What is the patriarchy doing in our bed? Violent sexual-affective experiences among youth. *Sexuality Research and Social Policy*, 22:424–34.
- Romano, A. 2019. Why we can't stop fighting about cancel culture. *Vox*. <https://www.vox.com/culture/2019/12/30/20879720/what-is-cancel-culture-explained-history-debate> (19 Februarie 2025 geraadpleeg).
- Rosenblatt, E. 2017. If you're woke you dig it: William Melvin Kelley. *Public Books*. <https://www.publicbooks.org/if-youre-woke-you-dig-it-william-melvin-kelley/> (8 Februarie 2025 geraadpleeg).

Sexual violence prevention & response. s.j. University of California. <https://sexualviolence.universityofcalifornia.edu/faq/> (4 Februarie 2025 geraadpleeg).

South African Government. 2025. What are sexual offence crimes? <https://www.gov.za/faq/justice-and-crime-prevention/what-are-sexual-offence-crimes> (3 Februarie 2025 geraadpleeg).

Thomas, J.C. en J. Kopel. 2023. Male victims of sexual assault: A review of the literature. *Behavioral Sciences*, 13(304):1–22.

Topinka, R.J. 2018. Politically incorrect participatory media: Racist nationalism on r/ImGoingToHellForThis. *New Media & Society*, 20(5):1–25.

Tuerkheimer, D. 2019. Beyond #MeToo. *New York University Law Review*, 94:1146–1208.

Twist, M.L.C. 2021. Beyond the numbers: A demand for a post-rape age. *Journal of Feminist Family Therapy*, 33(2):206–15.

Velasco, J.C. 2020. You are cancelled: Virtual collective consciousness and the emergence of cancel culture as ideological purging. *Rupkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities*, 12(5):1–7.

Vorster, M. 2024. *Quinn se jaar van kwik deur Zelda Bezuidenhout: 'n resensie*. *LitNet*. <https://www.litnet.co.za/quinn-se-jaar-van-kwik-deur-zelda-bezuidenhout-n-resensie/> (8 Februarie 2025 geraadpleeg).

World Health Organisation. 2012. Understanding and addressing violence against women. https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/77434/WHO_RHR_12.37_eng.pdf;jsessionid=1AF5D69E1ECB987A6F45168EE4C3F25B?sequence=1 (3 Februarie 2025 geraadpleeg).

Wyngaard, B. 2018. #MeToo, #TimesUp ... en die Nobel-literatuurprys duik in die hek. *LitNet*. <https://www.litnet.co.za/metoo-timesup-en-die-nobel-literatuurprys-duik-die-hek/> (3 Februarie 2025 geraadpleeg).

Zimmerman, J. 2014. Not All Men: A brief history of every dude's favorite argument. *Time*. <https://time.com/79357/not-all-men-a-brief-history-of-every-dudes-favorite-argument/> (7 Februarie 2025 geraadpleeg).

Eindnotas

¹ Hierdie artikel is gedeeltelik gebaseer op Alana Lourens se MA-verhandeling onder die studieleiding van dr Adendorff. Alana Lourens bedank die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns vir die beurs wat die studie moontlik gemaak het.

² Twitter staan sedert einde Julie 2023 bekend as X nadat Elon Musk in 2022 die platform gekoop het (Ivanova 2023).

³ Ongelukkig was daar nuwe-effekte: In plaas daarvan om die fokus op slagoffers en hul genesingsreis te plaas, het dit eintlik die oortreders en hul aksies meer lugtyd gegee (Jaffe 2018:80). Dié nuwe-effek is onder meer geïdentifiseer tydens die saak teen Weinstein waar sy naam en kansellering meer media-aandag ontvang het as sy slagoffers (BBC 2023).

⁴ Linksheid word met die klassieke liberale dimensie geassosieer waar vryheid en transformasie beklemtoon word (Piurko, Schwartz en Davidov 2011:542). Die konserwatiewe dimensie, wat “regs” is, prioritiseer die instandhouding van persoonlike waardes, reëls en sekuriteit (Piurko e.a. 2011:543).

⁵ #JusticeForCweCwe is gestig met die doelwit om bewustheid te skep rondom die beweerde verkragting van ’n sewejarige dogtertjie by haar laerskool in die Oos-Kaap in 2025 (Mashamaite 2025).

⁶ Die artikel se konseptualisering van wokeness en begrippe soos kanselleerkultuur is gebaseer op Alana Lourens se MA-verhandeling (2025) asook ’n ander artikel soos gepubliseer in *Tydskrif vir Afrikaans en Nederlands* (2024).

⁷ Die idee van ’n “rape script” is vroeër as ’n tipe “standaard” opgestel om te bepaal wat presies verkragting is. Vroulike slagoffers, wat dapper genoeg was om ’n klag teen die oortreder te lê, moes baie spesifieke stappe volg wanneer hulle hul ervarings tydens die lê van die klag gedeel het. Sy moet eerstens bewys dat die seksdaad sonder toestemming plaasgevind het. Daarna moet sy direk stel of wys dat die daad teen haar wil was en op haar afgedwing is. Sy moet voorts stel dat die oortreder haar op fisieke vlak oorweldig het, maar dat sy, tot die beste van haar vermoë, weerstand gebied het teen sy krag (Thomas en Kopel 2023:1–2).

⁸ Die Gisèle Pelicot-saak in Frankryk is ’n goeie voorbeeld wat demonstreer hoe belangrik dit is om die skaamte en skuld van die slagoffer na die oortreder om te keer. Gisèle, die slagoffer, het besluit om die verhoor teen haar man (en ander oortreders) openbaar te maak alhoewel sy die reg gehad het om totaal anoniem te bly (Gillet en Gozzi 2024). Sy het blykbaar self gestel dat haar doelwit was om seker te maak “shame change[s] sides” (Gillet en Gozzi 2024).

⁹ ’n Sosiale en politieke beweging gestig in 2013 as reaksie op die onskuldigbevinding van Trayvon Martin wat aangekla was van die moord op George Zimmerman (Black Lives Matter s.j.). Hierdie beweging se doelwit is om sosiale geregtigheid ten opsigte van ras te laat seëvier (Black Lives Matter s.j.).

¹⁰ ’n Verklaring of reaksie teen #BlackLivesMatter (Leeder 2020).

¹¹ Die titel van die jeugboek kan geskakel word aan een van die verhaalde temas – chemie. Quinn (die hoofkarakter) wil ’n toksikoloog word as gevolg van haar belangstelling in chemie (45). Kwik is een van die min elemente wat vloeibaar is teen kamertemperatuur (45). Verder vorm kwik nie maklik verbindinge met ander elemente nie. Quinn vergelyk haarself met kwik wanneer sy nadink oor haar posisie as nuwe leerder by Excellentia: Sy wil “oral wees en alles doen” sonder om té betrokke te raak by die skool en om verbindinge te vorm met ander leerders (26). Soos wat sy bewus word van die Brothers se tradisies en sy en haar vriendinne deur hulle geteiken word, besef sy dat sy meer soos ammoniumnitraat in water as kwik is (98). Sy besef sy kan nie soos kwik wees en wegkyk of nie betrokke raak nie. Haar frustrasie en woede vanweë die feit dat die Brothers nooit verantwoordbaar gehou word nie, laat haar besef dat sy moet baklei vir dit wat reg is (107–8).

¹² Quinn vergelyk die skool met 'n Amish-gemeenskap (160). Dit bevestig die beeld van die skool as geïsoleerde, streng en tradisievolle gemeenskap wat basies onafhanklik van die res van die wêreld funksioneer. Boonop lyk en tree die lede soortgelyk op vanweë hul konformering met die gemeenskap en sy tradisies (Britannica 2024).

¹³ Selfs die gekose graad 8's is bang vir die Brothers (90). Dit dra heel waarskynlik by tot hul deelname aan hul praktyke. Daarby is hulle bang om ander van die Brothers se geheime te vertel, omdat hulle nie hul gesinslede (wat reeds Brothers is) in die steek wil laat nie en omdat hulle dan self deur die Brothers geteiken kan word (90).

¹⁴ Dit is die gevolgtrekking wat deur Quinn gemaak word oor hoekom 'n populêre seun soos Schalk nie 'n Brother is nie. Verder glo sy dat soort-soek-soort in hierdie keuringsproses plaasvind en daarom is Schalk, wat nie volledig in die patriargale ideale inkoop nie, nooit genader nie (83).

¹⁵ Volgens "Go ask Alice!" (2025), sluit "second base" die aanraking van die vroulike persoon se borste in.

¹⁶ Hulle, as kollektief, vergelyk hulself boonop met Charlie's Angels (70, 100, 151, 184). Jozi noem vir Quinn "buttercup" wat weer herinner aan die drie Powerpuff Girls (73, 184, 200).

¹⁷ Volgens die Brothers is sy die "vyand" of "gif" wat hul patriargale sisteem bedreig, aangesien sy die een is wat hul problematiese tradisies uitdaag. Tog, in realiteit, is Quinn die een wat die "gif" – oftewel die Brothers se patriargale tradisies en skoolsisteem – wil "onttrek" om sodoende die skoolomgewing veiliger en regverdig vir almal te maak.